ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

20. X 1989 ● ИЗЛАЗИ ПЕТКОМ ● ГОДИНА LI ● 20.000 ДИН ● БРОЈ 1973

Немачка 2,50 DEM, Француска 4,50 FRF, САД 1,25 USD, Швајцарска 1,80 CHF, Шведска 8,40 SEK, Аустрија 13,00 ATS, Грчка 180 GRD

ОД ИДУЋЕГ БРОЈА

ХОРОСКОП ЗА МЛАДЕ

Рипли

Веровали или не!

СУДИЈА
АБРАХАМ ФАЛЕР (1720–1794)
ИЗ ЊУТНА У МАСАЧУСЕТСУ (САД) БИО ЈЕ ЉУТИ ПРОТИВНИК ДУГОВА. КАДА ЈЕ УМРО, ДОКТОР, КОЈИ ЈЕ ПОЗВАН ДА НАПИШЕ УМРЛИЦУ, У СТИСНУТОЈ ШАЦИ СУДИЈЕ ПРОНАШАО ЈЕ НОВАЦ ЗА СВОЈУ УСЛУГУ.

ЛУЛЕ
СТАНОВНИКА АЛЕУТСКИХ ОСТРВА У ТИХОМ ОКЕАНУ, ИЗРАЂЕНЕ ПОДСЕЋАЈУ НА ЛИК СВОГ ВЛАСНИКА.

БАЗИЛИКА СВ. КЛЕМЕНТА

У РИМУ ПОДИГНУТА ЈЕ У 12. ВЕКУ НА ЗИДИНАМА ЦРКВЕ ИЗ 4. ВЕКА, А ОВА ОПЕТ НА РУШЕВИНАМА ПАГАНСКОГ ХРАМА.

ТАМИЛИ
ИЗ ЈУЖНЕ ИНДИЈЕ ВОДУ ИЗ ЧУТУРЕ СЕБИ СИПАЈУ У УСТА. ЊИМА ЈЕ ЗАБРАЊЕНО ДА УСНАМА ДОТАКНУ ПОСУДУ ЗА ВОДУ.

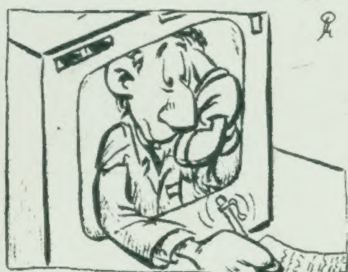
У ЗАМКУ РУРЛО
У ХОЛАНДИЈИ ЖИВИ ПОРОДИЦА ВАН ХЕКЕРЕНС ВЕЋ ПУНЕ 554 ГОДИНЕ.

КУКАВИЦА ПУТАРИЦА
МОЖЕ ДА ТРЧИ БРЗО КАО ТРКАЧКИ КОЊ.

ЈЕСТЕ ЛИ ВЕЋ ЧУЛИ ДА ●●●

●●● француска телевизија увела је једну новину у приказивању серијског програма. Наиме, у току емитовања серије „Породица Ривије" гледаоци су могли да се јав-

љају телефоном и дају своје предлоге око развоја радње и заплета у следећим епизодама.

●●● Џек Скофилд, инжењер и наставник у техничкој школи у Ливерпулу, објавио је недавно текст у листу „Санди Експрес" у коме износи прилично необичну

тврдњу: уколико се аутомобилски мотор подмазује кока-колом уместо уљем, производиће двадесет пута већу енергију.

●●● титулу шампиона Француске у пушењу луле освојила је седамдесетшестогодишња Елвир Вејл. Она је само три грама дувана без престанка пушила пуних 59 минута.

●●● ако је судити према анкети коју су попунили читаоци сатиричног часописа „Панч", човек који највише засмејава Енглезе није неки професионални комичар већ Денис Тачер, супруг британског премијера. На другом

месту је Нејл Кинок, вођа лабуриста, а међу првих десет „најсмешнијих" налази се и Маргарет Тачер, затим певачица Саманта Фокс и војвоткиња од Јорка.

●●● да би се решио недостатак иначе прескупог стамбеног простора Токија, једно од највећих грађевинских предузећа у Јапану „Текена-

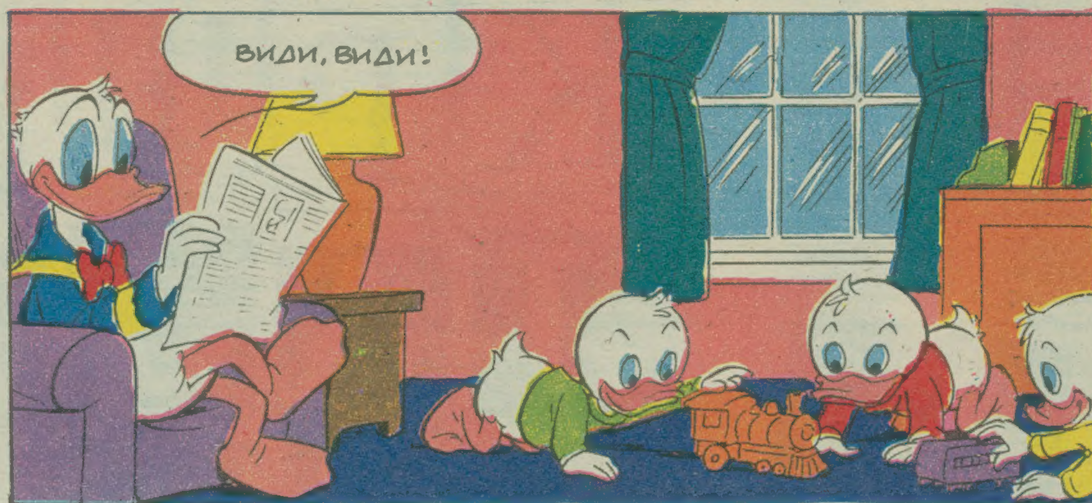
ка" подићи ће градић од пет облакодера високих чак хиљаду метара. Инжењери компаније изјавили су да се пројекти за овај „звездани град" већ завршавају. Он ће моћи да прими чак 30.000 житеља, а располагаће и пословним простором у коме ће радити 13.000 особа.

●●● међу становницима западног дела Европе изгледа да најслабије виде Енглези. Чак 43 одсто грађана ове земље мора да носи наочари. Нешто мање мука с видом имају Немци – 41 одсто, следе Шпанци са 37 и Италијани са 31 одсто.

Илустровао: Предраг Милићевић

ПАЈА
ПАТАК

ВИДИ, ВИДИ!

ОВЕ НЕДЕЉЕ НА РЕПЕРТОАРУ БИОСКОПА ИГРАЈУ ОДЛИЧНИ ФИЛМОВИ!

АЛИ, НЕМАМ ДОВОЉНО НОВЦА ДА ИХ СВЕ ПОГЛЕДАМ...

...А НИКАКО НЕ МОГУ ДА СЕ ОДЛУЧИМ ЗА ЈЕДАН ОД ЊИХ!
© 1988 The Walt Disney Company
All Rights Reserved

ПА, И НЕ МОРАШ! СВИ ЋЕ БИТИ ПРИКАЗАНИ НА ТЕЛЕВИЗИЈИ ЗА ШЕСТ МЕСЕЦИ!

ШЕСТ МЕСЕЦИ КАСНИЈЕ...
БАШ КАО ШТО СТЕ РЕКЛИ! СВИ ОНИ ФИЛМОВИ СУ ДАНАС НА ПРОГРАМУ...
ТВ ПРОГРАМ
Distributed by King Features Syndicate

...АЛИ У ИСТО ВРЕМЕ!
7-10
ТВ ПРОГРАМ

УСКРШЊА ЈАЈА С НЕБА

Савезничка бомбардовања Београда

ГОДИНА 1944.

Прича је из прве руке а сведок је Јован Жуњић, данас инжењер у пензији, тада свршени гимназијалац. И онда и сада станар исте улице: онда Крунске 41, данас Пролетерских бригада 41. У међувремену, четири године након рата, звала се и Московска улица. Овако говори:

– Био је леп, сунчан дан. Недеља. Ускрс. Мајка Даница и отац Радомир успели су ко зна где да набаве јагњетину за празник. Месо се тада могло наћи само код црноберзијанаца, и то за вредне ствари из куће. У ноздрве ми се већ увлачио давно заборављени мирис печења. Нешто пре једанаест часова одјекнуле су сирене: Немци су обавештавали грађанство да стижу „непријатељске" летелице, савезнички авиони. Отац Радомир, пилот још на солунском фронту, озарен, одвукао ме је на терасу, да видимо те делиће слободе који нам, веровали смо, стижу и с неба, од савезника.

Од Панчевачког моста долетали су авиони. Отац је, осмехнут испод оних великих бркова, рекао да су то „летеће тврђаве" и „либератори", последња реч авијације. Почео је да их броји, ја за њим. Избројали смо их 102, а онда се поновио звук од 6. априла 1941: продоран, пискав фијук кроз ваздух најавио је бомбе. У нашем стану попуцала су окна на прозорима, малтер направио димну завесу, тло почело да бежи испод ногу.

Отац је мајку и мене зграбио за руке. Са петог спрата отрчали смо у подрум, већ препун уплашених и ћутљивих станара. Мислио сам да и слобода, ваљда, треба тако бучно да стигне, као што је и побегла 6. априла 1941...

Слобода се смешила главном граду а онда су долетели наши пријатељи по оружју и, од априла до септембра, изручили хиљаде тона смртоносног терета. Највише су страдали цивили. Тачан број никада није утврђен, још мање разлози овог безумља...

Делови тела по зидовима

На Ускрс, 16. априла 1944, на Београд се устремило 130 савезничких великих четворомоторних бомбардера. Циљ: војни објекти, мостови, касарне, складишта бензина и нафте на Чукарици, аеродром, Железничка станица. Англо-америчка команда желела је – тако бар стоји у неким документима – да зада одлучујући ударац немачким снагама у Београду где је била смештена и Команда за Југоисток.

Сведок тог времена био је и петнаестогодишњи Велимир Петровић, доцније познати новинар „Политике". У тексту насловљеном „Трагични Ускрс, 16. април 1944" записао је следеће:

„На улицама, на све стране, тужне слике: на углу Курсулине и Његошеве – огроман левак од бомбе; према Каленићевој пијаци још два-три таква; у Невесињској улици, иза Курсулине, срушено неколико кућа; у Македонијевој (данас Ратних војних инвалида), главној саобраћајници од Славије ка Црвеном крсту, такође кратери од бомби...

Све те саобраћајнице и улице у близини Каленићеве пијаце биле су поплочане каменом коцком која је под ударцима бомби летела увис као перје и падала свуда унаоколо. Људи који су се нашли на улици, уколико би избегли бомбу или рушење, гинули су под кишом уличних коцки. Лешеви, делови људских тела размрљани по зидовима, јаук, урлик, вапај рањених..."

Купујем ордење и медаље

Наредног дана, 17. априла, англо-амерички ваздухоплови су поново долетели и такозваним тепих-бомбардовањем преорали Београд. Према саопштењу немачке Команде за Југоисток, око 600 „непријатељских" авиона тешко је оштетило водоводне инсталације и каблове у граду, те мост на Сави. Док су жртве окупатора у Земуну и Београду износиле око 200 немачких војника, само у Београду од бомби је погинуло 1160 грађана. Други извор помиње цифру од преко 2000 страдалих Београђана, и то само 16. априла. Истина је, међутим, да су ко је мртав а ко рањен знале једино породице унесрећених. А неки су били родитељи тек неколико дана, пре него што су бомбе

ГРАДОВИ У ПЛАМЕНУ

У време освајања слободе многи наши градови су жестоко страдали од налета савезничке авијације. Ни до дана данашњег није јасно због чега је, рецимо, Задар бомбардован деведесет пута, и то у време кад у њему није било ниједне веће немачке јединице. Енглези су га рушили дању, Американци ноћу.

Подгорица (данашњи Титоград) преживела је 58 савезничких бомбардовања, Немци су то учинили 19 пута. Само 5. маја 1944. око 250 „летећих тврђава" и „либератора" коштали су главе близу две хиљаде становника. Крај рата дочекале су само четири читаве куће.

Слично су прошли и Никшић, Ниш, Славонски Брод, Книн, Бијело Поље, Сарајево... Лесковац је дигнут у ваздух јер је требало уништити елитну СС дивизију „Принц Еуген" која се, међутим, извукла из града пре наиласка савезничких бомбардера. Становништво је остало у ишчекивању слободе.

Извесно је, пак, да ниједан град, у време тих савезничких интервенција, није страдао слично као Београд. Чак ни они градови у Француској, Белгији, Холандији, у којима су се налазиле виталне одбрамбене тачке немачке оружане силе...

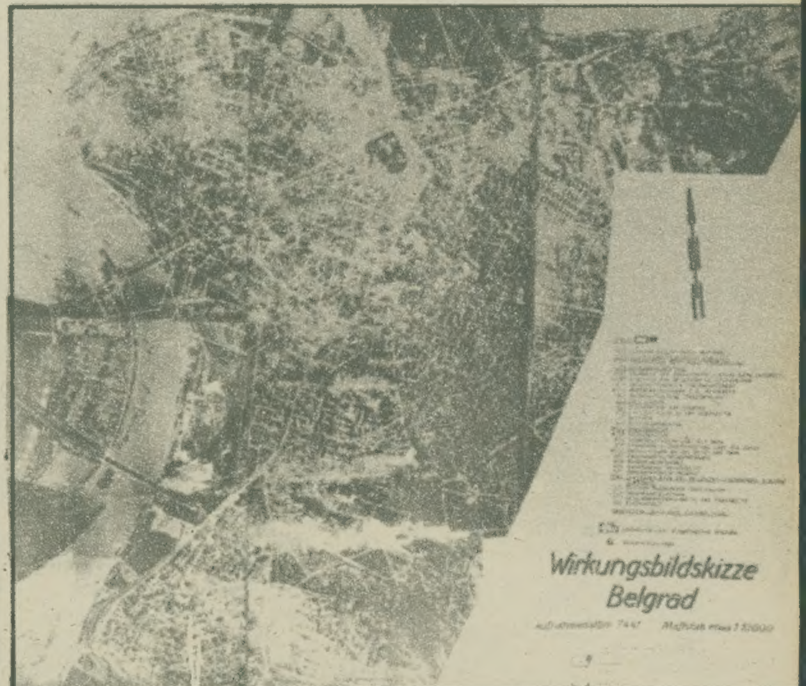
Бомбе су падале свуда, страдали су углавном недужни. Ово је слика са Пашиног брда (данас Лекино брдо), после налета савезничких ваздухоплова 18. маја 1944.

Призор из Улице краља Александра (данас Булевар револуције) испред ресторана „Домовина".

Савезници су погађали и немачка стратешка упоришта: сцена са перона железничке станице у Београду.

Београд на длану: Градски геодетски завод Београда недавно је Историјском архиву поклонио овај фотос који су немачки ловци направили 7. априла 1941. Не зна се да ли су ову својеврсну мапу користили и савезнички пилоти или су имали још бољу и прецизнију.

погодиле породилиште у Крунској улици, 16. априла.

У то време у граду је владала паника, безвлашће. Српска влада армијског ђенерала Милана Ђ. Недића избегла је одмах на Авалу. Немци су се спремали да се склоне у Суботицу или Петроград (данашњи Зрењанин). Једино грађани нису имали куд.

Прва савезничка бомбардовања почела су 8. априла 1944, између 21,34 и 22,45 часова. Нема података о тадашњим људским и материјалним губицима, као ни оним од 13. и 15. априла. Зна се, једино, да су немачке власти наредиле потпуно замрачење станова, да се улична расвета није палила. Немачка возила кретала су се под ратним светлом, само две једва видљиве тачкице уместо фарова. Замрачење је морало да буде потпуно, полицајци су хапсили сваког ко би на улици запалио цигарету, а упадали су и у станове из којих би се прокријумчарио и најмањи траг светлости.

Становнике Београда је, тако, сачекивала опасност на земљи, али стизала и са неба, а све у време када су се савезници искрцали у јужној Италији и Нормандији и када су јединице Црвене армије гониле Немце према Немачкој. О тим трагичним данима Београђана Радио-Лондон је своје слушаоце овако извештавао:

Вративши се из преподневне бежаније, кад су савезници по правилу надлетали наш главни град, наш сведок оног времена Јован Жујић фотографисао је зграду поред своје, у Крунској улици бр. 39 (данас Пролетерских бригада).

„На дан 18. маја око 750 америчких тешких бомбардера бомбардовали су Плоешти а у Београду и Нишу железничка постројења." Ни речи више.

Није се много узбуђивао ни извесни Нећо, становник Београда. У дневном листу „Обнова", у броју 921 од 21. јула 1944, на последњој страни дао је овакав оглас:

„Ордење и медаље купујем, наше и стране. Најбоље плаћам. Донесите и уверите се. „Златибор", Нећа: Краља Александра 348, до Цветкове механе или иста улица 44. Тел. 40-708".

Испод тога још један оглас: „Сатове, све покварене, купујем и најбоље плаћам. Донесите и уверите се...".

А англо-амерички авиони су и даље летели над Београдом, циљали Немце, а најчешће погађали недужно становништво. Београђани, чудан неки свет, знали су тада да кажу и ово: „Ма то су неки пилоти новајлије, погрешили момци, није им замерити! Слобода је скупоцена роба!"

Не зна се поуздано колико су пута наши пријатељи по оружју свој смртоносни товар изручивали на Београд – често и бомбе тешке по 1500 килограма – али је извесно да становници нису имали мира до септембра. Број жртава никада није утврђен, верује се да није мањи него злокобног 6. априла 1941. када су Немци без објаве рата напали наш главни град.

Грешке искључене?!

О овом безумљу, терористичком акту – како га многи називају – који је задесио Београд од априла до септембра 1944, у време кад је слобода одшкринула врата, нека питања и до данас остају без одговора. А то је: због чега је морало, у толиком броју, да страда недужно становништво и зашто о тим савезничким бомбардовањима има тек мало или нимало података???!!!

Апсолутно не стоји одговор да су англо-амерички бомбардери гађали Немце па, уз пут, рачун платили и становници нашег главног града, и то неочекиван и поприличан. Из простог разлога што су тешки бомбардери B–17 и B–24 (познатији као „либератори") били опремљени сјајним нишанским справама „норден" које су са висине од 7000 метара могле да гађају у круг пречника 15 метара. И то без грешке.

Милош Мариновић, наш човек који је у то време летео на савезничким бомбардерима, вели:

– За сваку бомбу коју је слао авион морало је да постоји наређење шта да се туче у граду. Истина, грешило се, али изузетно. Увежбана посада је релативно лако извршавала постављене задатке...

На питање да ли су пилоти могли да знају учинак бомбардовања, следи овај одговор:

– Да, увек се тачно знало ша је погођено јер је све обавезно фотографисано. Детаљнији подаци о причињеној штети стизали су касније, обавештајним каналима...

Извесно је да је то било време кад се до слободе стизало и пречицом, кад је циљ оправдавао средства. Не зна се, међутим, због чега су у Београду бомбардоване стамбене четврти, а није, рецимо, ни било покушаја да се погоди немачка Команда за Југоисток која се налазила у Кошутњаку, на месту где је данас Пионирски град који и сада користи бетонске зграде саграђене за немачки штаб.

Истина је да је Врховни штаб НОВ и ПОЈ тражио од Команде савезничке авијације за Медитеран и Балкан да туче искључиво војне циљеве па је, тим поводом, 20. априла 1944. послао прецизна упутства како да се то учини. Тако није учињено, те је врховни командант Тито упутио оштар телеграм савезничкој команди са захтевом да дејства савезничког ваздухопловства над Југославијом потпуно престану. Био је већ октобар 1944, слобода пред Београдом.

Након ослобођења Београда, било је, кажу, пречих задатака од утврђивања броја жртава становника нашег главног града који су у освит слободе страдали од савезника. Питање песника Бранка Миљковића: „Да ли ће слобода умети да пева / као што су сужњи певали о њој" важи и даље.

Петар Милатовић

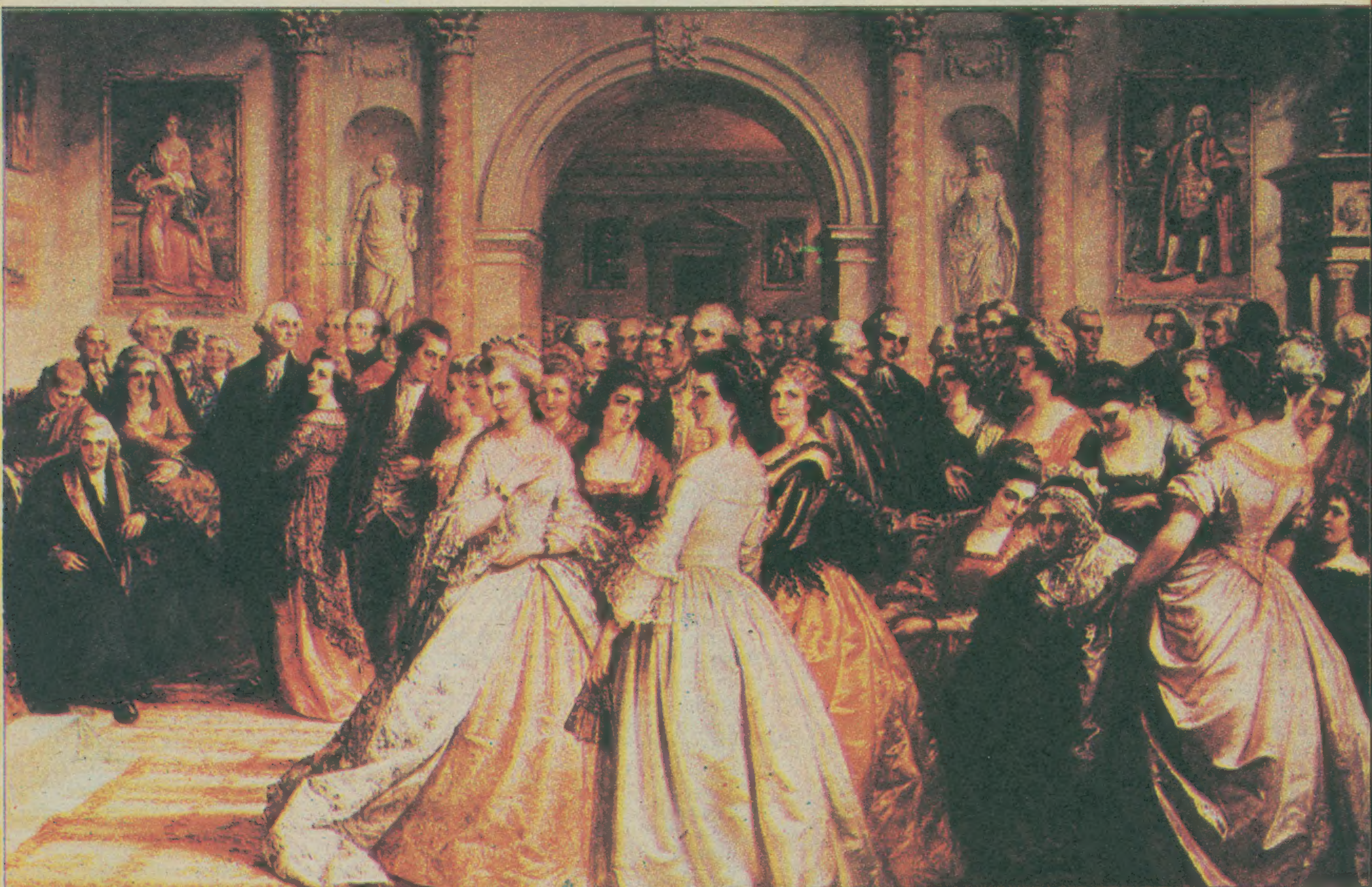
ПРВЕ ДАМЕ АМЕРИКЕ: ПОЗИВ ИЛИ ПОЧАСТ?

Марта Вашингтон – Барбара Буш, супруге првог и садашњег председника САД. Деле их тачно два века. Шта се за ових двеста година догађало са женама које су биле уз првог човека у Белој кући?

Када је 30. априла 1789. године Џорџ Вашингтон полагао заклетву као први председник САД, свечаности није присуствовала његова супруга Марта. Није држала библију, што је касније био обичај свих председничких жена, чак није била ни у Њујорку, тада главном граду Америке. Остала је у њиховом дому у Вирџинији јер у том тренутку

АЛЕ И ВЕЛИКЕ ЛИСИЦЕ

Леди Вашингтон, како су супругу првог америчког председника понекад звали, уобичавала је да сваког петка приређује пријеме за америчке угледнике. На слици из 1876. коју је урадио Данијел Хантингтон.

још није била разјашњена улога коју је прва дама требало да одигра.

Али, када је месец дана касније Марта Вашингтон стигла у њујоршку луку, постало је јасно да је супруга првог човека Америке врло важна особа. Дочекана је са свим почастима као и Џорџ Вашингтон.

Државни затвореник

Следећих неколико недеља Њујорчани и остали познати грађани САД похрлили су ка председничкој резиденцији која је уједно била и седиште Вашингтоновог кабинета. Председнику је та пометња убрзо почела да смета па се договорио с Мартом да га „заступа" у многобројним посетама, на добротворним приредбама...

Да је Марта Вашингтон знала да ће овај договор остати нека врста неписане обавезе и за будуће прве даме, можда би размислила да ли да се оптерети толиким дужностима. И њој самој убрзо је постало јасно колики терет мора да подносе жена председника. У писмима најближим пријатељима наглашавала је да би се нека млађа особа можда лакше снашла и са већим задовољством прихватила све те дужности – она се често осећа као „државни затвореник".

Нису баш сви били задовољни што се првој дами поклања толика пажња. Непознати читалац писао је једном њујоршком листу: „У штампи ћемо ускоро читати и такве бесмислице да је прва дама, рецимо, угануља мали прст леве ноге, али се срећом опоравља па ће се ускоро појавити у крзну које јој је лично уручио изасланик руске принцезе..."

Читалац је, ипак, у једном био у праву: оно што је започето с Мартом Вашингтон постало је пракса и за све будуће прве даме Америке. Где год да се појаве, ту је био макар један фото-репортер да овековечи „важан догађај".

Ебигејл Адамс, Доли Медисон, Елизабет Монро и Лујза Адамс, наследница Марте Вашингтон, настојале су да се достојно укључе на америчку сцену, некад чак и са већим намерама него што им је улога у позадини налагала.

Ебигејл Адамс (1797–1801) можда је исувише озбиљно схватила положај прве даме. Устајала је у пет ујутру да би одговорила свим обавезама, а често се мешала и у државничке послове. Када су председнику Џону Адамсу замерили да је Ебигејл претерала и да се понаша као господа председник, он је мирно одговорио да су му савети његове супруге изузетно важни и да не мисли да их се одрекне.

Сурогати и „нове жене"

Председнички мандат Ендријуа Џексона (1829–1837) обележио је почетак дужег доба у коме супруге првог човека САД, за разлику од

Елизабет Монро се тешко навикавала на масу света која је средом наваљивала у председничку резиденцију без осећаја за најосновнија правила понашања.

Жаклина Кенеди, популарна Џеки, стекла је шездесетих година популарност коју и данас ужива.

Барбара Буш је „отворила" трећи век првих дама САД. Тек ће се видети по чему ће остати запамћена.

својих претходница, нису имале ни образовање, ни изглед, а ни понашање достојно прве даме тако велике нације. И даље су биле у центру пажње, али сада на сасвим други начин. Постале су предмет оговарања и исмевања.

Знајући шта може да им се догоди, ишле су линијом мањег отпора и уместо да се саме појављују – налазиле замену. Од 1829. до 1869. председничке кћерке, понекад и снахе, играле су улогу домаћица у Белој кући. А Американци, осетљиви на младост и неискуство, лакше су опраштали неукост „сурогатима" првих дама.

Без обзира што се назив прва дама користи још од доба супруге првог америчког председника, званично се појављује тек седамдесетих година, у време Џулије Грант (1869–1877) која није много марила за подсмехе. Напротив, смешила се пред камерама (којих је било све више) и није се обазирала на критике о свом изгледу. Више ружна него лепа, разрока, била је убеђена да је – лепотица.

Последње две деценије 19. века биле су веома значајне за промену става према такозваном слабијем полу. Жене су постале самосталније, било их је све више на високим школама. Киролин Херисон (1889–1892) заслужна је што су девојке коначно могле да се упишу у признату „Џон Хопкинс" медицинску школу. Како је почело да се говори о новој жени, променила се и улога првих дама, становница Беле куће.

Тако је Едит Рузвелт (1901––1909) свој положај прва претворила у – занимање. Чим се уселила у Белу кућу, запослила је личну секретарицу и самостално почела да контактира са новинарима. Додуше, никада им није давала обавештења која би се тицала политике, али је зато била спремна да им каже шта ће се служити на некој значајној вечери или код ког је кројача наручила хаљину за тај пријем.

Хелен Тафт (1909–1913) сигурно би направила самосталну каријеру само да није рођена у време кад су мушкарци још увек били „главни", поготову у политици. Зато је дала све од себе да њен супруг Виљем Хауард Тафт доспе прво до избора, а потом и председничког положаја. На несрећу, убрзо по доласку у Вашингтон Хелен је преживела мождани удар па није могла достојно да игра улогу прве даме. Оправивши се, непрекидно је била уз мужа и помагала му у свим пословима.

Госпођа председник – божићна јелка

После смрти прве супруге председника Вудроа Вилсона Белу кућу буквално преузима Едит (1915–1921). Она тврди да је свом мужу само помагала после преживљеног можданог удара и да се, заправо, није мешала у одлуке које је доносио. Без обзира на Едитину скромност, остаће забележена као још једна Госпођа Председник.

Флоренс Хардинг (1921––1923) и Грејс Кулиџ (1923––1929) памте се као даме које су волеле да се облаче и понашају као да су филмске глумице. Шездесетогодишња Флоренс, пет година старија од свог мужа, носила је хаљине као холивудска старлета и често се у јавности појављивала као божићна јелка. А Грејс се трудила да, било хаљинама или разузданим понашањем, запањи свет.

Једна од највећих дама у Белој кући била је Лу Хувер (1929–1933), жена која је пропутовала читаву Земљину куглу, имала докторат из геолошких наука и беспрекорно говорила пет језика. Ипак, и поред образовања и настојања да се наметне нацији, није постала популарна.

Елеонор Рузвелт (1933––1945) била је свесна да ће је као прву даму многи критиковати. То јој није сметало да прва сарађује са различитим магазинима и да за своје рубрике узима хонорар, као и да јавно проговори о својим ставовима по свим питањима. Памти се и као прва дама која је посећивала не баш отмена места као што су рудници или фабрике.

Бес Труман (1945–1953) није одржавала конференције за штампу као Елеонор Рузвелт и није баш волела да јавно износи своје ставове а ипак је, као и њена претходница, била уврштена међу десет најмоћнијих жена САД.

Меми Ајзенхауер (1953––1961) била је, што се каже, типична просечна Американка, без високих школа. Популарност су јој донели шарм и једноставност. Проглашена је за симбол женствености педесетих година.

Жаклинин муж

Жаклина Кенеди (1961––1963) остаће упамћена као једна од најзанимљивијих првих дама. Пре свега, била је међу најмлађим становницама Беле куће па је њена младост, уз ексцентричност (било да се радило о одевању или понашању) пронела славу прве даме САД и далеко изван граница Америке. Џеки Кенеди је била личност за себе коју су репортери у стопу пратили где год да крене. Памти се да је Џон Кенеди приликом званичне посете Француској рекао у шали да је он „муж Жаклине Кенеди".

Лејди Берд Џонсон (1963––1969) остаће упамћена по армији људи запослених као њени секретари и извршиоци многобројних послова које је она сама обављала.

Пет Никсон (1969–1974), без обзира на велики труд који је уложила као прва дама, остала је везана за аферу Вотергејт која је 1974. срушила председника Ричарда Никсона.

Бети Форд (1974–1977) увела је нову праксу у Белу кућу почевши отворено да расправља и о тако осетљивим темама као што су наркоманија или легализација абортуса.

Розалин Картер (1977–1981) је још једна од моћних првих дама која је уобичавала да има радне ручкове са својим супругом и члановима његовог кабинета. Једном је чак ишла и у званичну посету по Латинској Америци.

Ненси Реган (1981–1989) вратила је сјај Белој кући. Згрожена чињеницом што се њена претходница скромно облачила и чак дозвољавала себи да понекад вуче пртљаг, Ненси је све учинила да постане „дама из часописа".

Заокруживши двестагодишњу историју првих дама, она је доказала да бити жена председника САД није само церемонијална улога већ – позив.

А како ће се „показати" Барбара Пирс Буш, позната као „бела лисица", тек ће се видети.

В. Софреновић

ПРОЧИТАЈ ПРОСКИТАЈ

КРАВЕ НАМ РАДЕ О ГЛАВИ

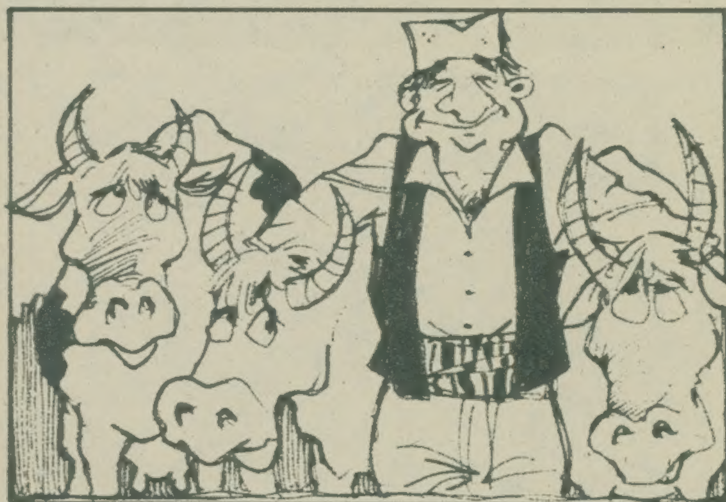
Једна сасвим просечна крава блажено подригујући избаци на дан у атмосферу око 400 литара метана. Када се просек од 400 литара помножи са укупним бројем крава на свету, добије се застрашујућа бројка од 210 милијарди литара отровног метана, такође дневно.

Додају ли се овоме количине истог гаса које производе друге животиње као што су овце, коњи и биволи, а затим и угљен-диоксид којим нас трују разноразна индустријска постројења која користе горива фосилног порекла, готово да испада како нам краве, уз малу помоћ са стране, раде о глави.

Изгледа, међутим, да је Доналд Џонсон, стручњак за исхрану животиња са Државног универзитета Колорада у Форт Колинсу, пронашао начин да доскочи кравама. Оне би наставиле да подригују, само што то по нас више не би било опасно. Метан, иначе, настаје као нуспроизвод приликом разлагања целулозе на сварљиве састојке у предњем делу крављег желуца. Разлагање обављају бактерије желуца које су, дакле, главни кривци за све. Џонсонов предлог: да краве од сада редовно примају антибиотике кроз храну.

Осим што би се кравице, ваљда, теже разбољевале, антибиотици би такође уништили бактерије, произвођаче метана. То би уједно створило више простора за развој других врста бактерија које би поспешивале варење и умањивале потребу за подригивањем.

Једном речју, кроз годину или две ваздух би могао да нам буде нешто чистији а краве знатно отменије.

ЛЕТ 702, ЧАУРА БР. 21

Аеродром „Џон Ф. Кенеди" у Њујорку, 2020. година. Путници напуштају аеродромску зграду, улазе у модуле ваљкастог облика, међу педесет постојећих налазе своје седиште, седају, везују се и пијуцкајући пиће које им је стјуардеса донела чекају да се и остали сместе. Врата се затварају и читав модул ношен бескрајном покретном траком клизи дуж шина ка отвореном трупу авиона. Када стигне до њега, једноставно склизне на своје место у трупу чврсто се углављујући међу двадесетак или више сличних „чаура". Када авион стигне на одредиште, све се понавља, али сада обрнутим редоследом. Модул се одвоји од трупа и склизне на покретну траку превозећи путнике и пртљаг до саме аеродромске зграде и паркираних такси-возила (ништа од гужве, чекања и вечитих нервирања приликом подизања пртљага).

Читаву ствар смислио је директор Техничког центра америчке Савезне администрације за авијацију, Алберт Лупинети: „Могли бисмо да имамо модуле за прву и модуле за туристичку класу. Модуле са сауном, оне у којима би се служила италијанска кухиња или, рецимо, оне уређене у америчком колонијалном стилу са одговарајуће одевеном посадом."

Замисао је примамљива, изузму ли се зачкољице. Као прво, сваки модел морао би да има сопствени WC и кухињу што би увелико увећало укупну тежину авиона. (Лупинети верује како би ова невоља могла да се реши применом нових, ултралаких материјала). Далеко озбиљнију препреку, ипак, представљају вртоглаво високи издаци (о овом питању Алберт Лупинети не жели чак ни да се упушта у нагађања) за преуређење аеродрома који би прешли на овакав систем превоза путника. „Знам да ће до остварења ове идеје проћи још много, много времена," каже Лупинети. А иначе је стварно примамљиво. Нарочито оно са сауном.

ДУХ ЈАЧИ ОД НОЖА

Шездесетосмогодишњи Јапанац Хироу Онода затражио је од надлежних власти дозволу да му се одобри организовање летњих логоровања за децу до 14 година. Основно гесло Онодине школе је „дух је јачи од ножа" али то не значи да ће се деца у њој подвргавати напорним физичким вежбама или учењу из књига. Напротив, ићи ће на реку, шетати по шумама, пети се планинама а све то зато да би упознали природу и „удисали" прави живот.

Одакле му та идеја, запитали су новинари Оноду. – Нема разлике између модерног начина живота и живота у џунгли – одговорио је – за оба се треба припремити. – Зато, по њему, децу треба подучити менталној снази за преживљавање у тешким условима. У граду или џунгли, свеједно. А Онода то не прича тек онако, напамет. Шта значи преживети одлично зна из сопственог искуства: наиме, Онода се у цивилизацију вратио после 30 година проведених у џунглама филипинског острва Лубанга. Не по сопственом избору већ по – наређењу. Објашњавајући свој дуги боравак на Лубангу, рекао је да је за све „крива" његова беспоговорна послушност: њему је, још далеке 1945, претпостављени наредио да у тим пределима трага за америчким шпијунима. И он је то радио, а што су године и деценије пролазиле, за то није крив. Друго наређење никако није стизало...

Илустровао: Зоран Петнанић-Петко

DIK BROWNE ХОГАР СТРАШНИ

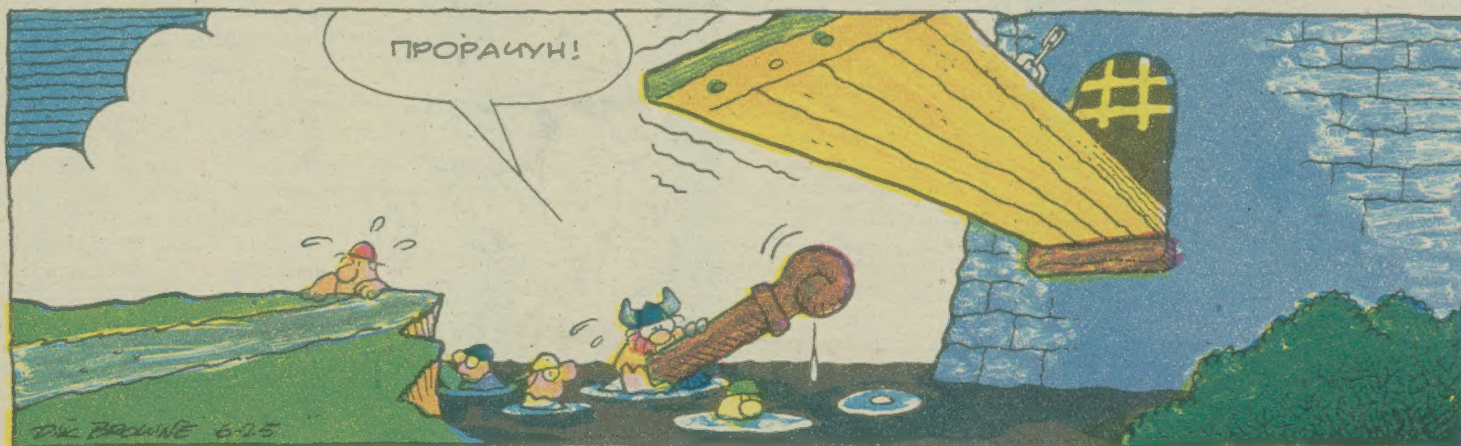

МИСТЕРИЈА КОЈА ЧЕКА РАЗРЕШЕЊЕ

ЗАГОНЕТНА СВЕТЛА НАД ХЕСДАЛЕНОМ

Појавила су се 1981. Пет година касније заувек су ишчезла. До данас нема одговора на питање: НЛО, природни феномен или, можда, нешто треће?

Почело је 1981. године када су становници ретко насељене долине Хесдален у Норвешкој први пут на небу приметили групу елипсастих и цилиндричних светлећих облика. Туда су, крећући се ка северу, често пролазили и авиони на путу за аеродром у Тронтхајму. Само, светла која су се тада појавила нису била авионска и нису личила ни на шта што су људи из долине до тада видели.

Појављивала су се или једно по једно или у групама и кретала се непредвидљиво. Неки пут би одједном застала на ноћном небу и остајала непомично на истом месту по сат или два. Неки пут су пролетала у правцу севера таквом брзином да су једва могли да их прате погледом. Светла су бљескала, мењала облик и боју, повремено чак пратила и аутомобиле.

Вест се брзо проширила и у долину су покуљали званични представници владе и чланови норвешког Удружења за проучавање НЛО. Бележили су изјаве очевидаца и надали се да ће, можда, и сами видети тајанствена светла. И видели су их. Само током 1985. године снимљено је преко 200 фотографија светлећих облика како лебде над долином или је муњевитом брзином прелећу. Радарска осматрања показала су да се, по свему судећи, ради о нечему што има особине чврстог тела и што достиже брзину од 32.000 километара на час. Скоро увек када би са Земље на њих уперили ласерска светла тајанствени светлећи облици одговарали су светлосним сигналима.

И поред свега, један број научника одбацио је претпоставку да би то што се ноћу појављује на небу изнад долине Хесдален могли да буду неидентификовани летећи објекти ванземаљског порекла. Њихова теорија: загонетна светла у ствари су „светла земљотреса", светлосне експлозије изазване енергијом која настаје када се у дубини земље стеновите масе нађу под притиском тектонских сила. Теорија је отписана када су сеизмолошка испитивања показала да у тлу испод Хесдалена нема тектонских покрета или других поремећаја.

Осамдесет и шесте године светла су ишчезла исто тако неочекивано као што су се и појавила. Питање праве природе ове појаве остало је отворено до данас.

Од-Гунар Роед, директор норвешког Друштва за проучавање НЛО, верује да је реч о „нечему чије је кретање такво да би можда и могло да се помисли како њима управљају интелигентна бића. С друге стране. задржавање на истом месту читавих пет година свакако није доказ особите интелигенције". О чему се онда, по њему, ради? Светла су у ствари „некаква сложена природна појава" и ништа више.

Инжењер Ерлинг Странд, члан истог удружења, није сасвим убеђен да је Роед у праву: „Уколико су несдаленска светла заиста само природни феномен, помало збуњује то што су се појављивала пуних пет година, а примећена су само изнад долине и ни на једном другом месту. Уколико се и ради о природној појави, онда је то тачно у смислу да је, на крају крајева, све некаква природна појава. У сваком случају, овде је реч о нама непознатом феномену, можда нечему што би могло да буде основа неке нове науке".

Ни физичар Ајван Тран са Института за физику Универзитета у Ослу није у стању да објасни шта се то у ствари догађало на небу изнад Хесдалена. Тран је, између осталог, забележио и велики број сведочанстава очевидаца из долине. „Све су то људи навикли на живот у природи, многи су искусни ловци способни да уоче и најтананије појаве око себе. Ни најмање не сумњам у веродостојност њихових изјава. Права је штета што, једноставно, нисмо у стању да објаснимо о чему је заправо реч".

М. И.

Илустровао: Брана Јовановић

ВАНЗЕМАЉЦИ ДОЛАЗЕ! (РЕПРИЗА)

Прошло је више од пола века откако је Орсон Велс изазвао невиђену масовну панику међу Американцима емитовањем драме „Рат светова" преко радија. „Радио-пренос" инвазије Марсоваца био је до те мере уверљив да је само безначајни проценат америчких слушалаца сачувао присебност духа... Тако је било некад. А како би се ми данас понели – с тим да вест не буде лажна?

Одговор на ово питање потражио је Рој Боечи који је у време Велсове радио-шале био директор Заједничке НЛО мреже за Небраску. Боечи је на 475 адреса психијатара, психолога и социолога разаслао упитнике у којима се тражило њихово стручно мишљење о понашању јавности у случају да нека ванземаљска сила заиста крене у инвазију на Земљу и да та вест буде објављена преко телевизије.

И, шта су рекли позвани? Тридесет одсто професионалних познавалаца људске душе сматра да би масовни долазак ванземаљаца изазвао масовну и тешку панику Земљана, двадесет и пет одсто искључује могућност панике, остали су уздржани. Једном речју, пошто су стручњаци рекли своје, испада отприлике овако: може бити да ће нас спопасти тешка паника, може такође бити да неће. Све зависи.

ПЛАМИЧАК ИЗ ЗЕМЉИНОГ ОГЊА

ДРАГИ КАМЕН ЗА

– Све док се људи заљубљују, будућност дијаманта је осигурана – рекао је пре једног века Сесил Роудз, оснивач највеће светске фирме за вађење и трговину сирових дијаманата. Судећи по стању на тржишту, био је у праву

У својој кући у Калифорнији филмска звезда Елизабета Тејлор нервозно је шеткала с телефоном у руци. У исто време, 2. априла 1987. године, у Женеви се одржавала аукциона продаја једне од најлепших збирки драгог камења: лични накит покојне војвоткиње од Виндзора, чувене госпође Волис Симпсон због које је британски краљ Едвард VIII оставио престо, постао војвода од Виндзора и напустио Енглеску.

Један драгуљ запео је за око Елизабети Тејлор – копча од жутог злата и дијаманата који су приказивали стилизовану круну принчева од Велса (што је титула сваког британског престолонаследника). Глумица је телефонски лицитирала до 560.000 долара што је обесхрабрило остале заинтересоване. Када је копча постала њена, изјавила је да је била спремна да иде до 700.000 долара!

Ова колекција накита, вредна колико по чаробним дијамантима толико и по романтичним љубавницима којима је припадала, изазвала је невиђено узбуђење и Пастеровом институту, главном наследнику војвоткиње од Виндзора, донела суму од 260.000.000 француских франака.

Месец дана касније професионални купци и колекционари окупили су се у познатој аукцијској кући „Кристи" да се лицитацијом изборе за дијамант од 0,95 карата, значи не крупнији од солитера који краси скроман веренички прстен. Али, али... био је тамноцрвене боје што је реткост. Драгуљ је завршио код једног Швајцарца за своту од 880.000 долара, односно 926.000 долара по једном карату што је највећа цена постигнута на јавној продаји.

Први извађени у Индији

Према речима Јозефа Шлусела из њујоршког „Регистра дијаманата" ови драгуљи последњих година веома добро стоје на тржишту. После 1980. цене дијаманата су, због инфлације (наравно, не код нас) нагло скочиле до неразумне цене од 60.000 долара за леп дијамант од једног карата. Потом су се сурвале за око 80 одсто да би данас постале уобичајено стабилне: 15.000 долара за дијамант од једног карата. Релативно приступачна цена вратила је дијаманту популарност и романтику. Године 1987. три четвртине вереничких прстенова у Сједињеним Америчким Државама биле су украшене дијамантима. Исто тако и у Јапану. Само годину дана раније продаја дијамантског накита забележила је светски рекорд: 49 милиона комада у малопродаји отишло је за суму од 24,6 милијарди долара.

Сесил Роудз, оснивач предузећа „Де Биерз", светског гиганта за вађење и трговину сирових дијаманата, рекао је једном: „Све док се људи заљубљују, будућност дијаманата је осигурана." Судећи по стању на тржишту, био је у праву.

Пламичак на вашем прстену, другарице или госпође, јесте ватра настајања света. Дијамант, најтврђи природни минерал, родио се пре око три милијарде година у усијаној утроби Земље под утицајем топлоте и вулканског притиска на чист угљеник. Сви дијаманти настали су вулканским ерупцијама стене зване кимберлит или лампроит која се постепено, током хиљада и хиљада година, подизала све ближе Земљиној површини.

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубинац

СВА ВРЕМЕНА

Први дијаманти, док још није ни постојала реч дијамант, извађени су у Индији пре наше ере. Средином 17. века француски дворски драгуљар пратио је каравана по Персији и Индији тражећи дијаманте за Луја XIV. Дијаманти ће, убрзо потом, постати симбол елеганције и престижа за крунисане главе Европе и њихове породице.

Када су лежишта у Индији готово исцрпена, Португалци су 1725. пронашли нова у Бразилу и током следећих сто педесет година свет се снабдевао сировим дијамантима из корита бразилских река све док 1866. Еразмус Јакобс, најамник на имању, није на обали јужноафричке реке Оранж подигао блистави камен за који се испоставило да је сирови дијамант од 21,25 карата (5 карата чини један грам).

Најславнији из јужне Африке

У јужну Африку слегала се маса људи, па су терени одобравани за вађење руде били минијатурни, мањи од 150 м², али толико бројни да се код данашњег града Кимберлија налази највећа јама коју је икада ископала људска рука. Сва та налазишта откупљена су пре једног века, претворена у једно и тако је настало џиновско предузеће „De Bierz Konsolidejtid Majnz Ltd".

Највећи број славних дијаманата извађен је из јужноафричких рудника. Године 1905. Чувени Калинан од 3106 карата (више од 600 грама), највећи сирови дијамант икада нађен, из јужноафричког рудника Премије, поклоњен је британском краљу Едварду VII за шездесет шести рођендан. Од тог сировог камена исечено је девет савршених дијаманата и деведесет шест мањих. Два најлепша – Афричка звезда и Друга афричка звезда – налазе се у збирци Британске круне изложене у лондонском Тауеру.

Дијаманти су сјајни и лепи и – запошљавају око два милиона особа. Вађење се обавља у двадесетак земаља, сечење, брушење у тридесетак. Држава Боцвана у јужној Африци, највећи произвођач дијаманата такозваног финог квалитета, остварује 75 одсто укупног извоза продајом сирових дијаманата.

Лежишта у Боцвани откривена су 1967. године: у пустињи Калахари примећени су трагови кимберлита, „дијамантске стене", и то у мравињацима: инсекти су, трагајући за водом, прокопали тло до дубине од 30 метара и извукли на површину честице руде.

Ова лежишта засенило је 1979. откриће у западној Аустралији, највеће налазиште кимберлита на свету. Између 1986. и 1987. Аустралија је дала 30 милиона карата дијаманата, односно трећину светске производње.

С друге стране, аустралијска петролејска компанија „Бриџ Оил" извадила је у Гвинеји примерке веће од 100 карата. Октобра 1977. диван сирови дијамант од 143 карата из Гвинеје продат је у Антверпену за 3.654.000 долара.

Продају се у Лондону

Око 85 процената дијаманата који се ваде на нашој планети завршава у Лондону у Центру продаје фирме „Де Биерз". Зграда, права тврђава, налази се у Улици Чартерхаус. Прозори гледају према северу да би се избегли сунчеви зраци. У тим просторијама око шест стотина одабирача седи за стакленим столовима усред хрпе сирових дијаманата које испитују јаким лупама да би их разврстали у неку од пет хиљада врста према чистоћи, боји, облику...

Дијаманти се, углавном, разврставају према боји, од изузетно беле до разних тонова жуте: од Д за најсветлије до З, према каталозима драгуљара. Исти начин важи и за каменове зване „фантазија": црвене, ружичасте, плаве жуте, зелене, смеђе...

Чистоћа се одређује према примесама, белегу с којим се рађа готово сваки дијамант: што их је мање и што су ситнији, камен је вреднији. „Без грешке" је термин који означава дијамант чије примесе нису видљиве код увеличавања од десет пута. Следе мање чисти све до слова И за „несавршене" или за још ниже категорије. Ти су, наравно, најјевтинији.

Четири петине сирових дијаманата има сувише „грешака", било у боји, било у чистоћи, и они се не могу назвати драгим камењем, па иду за потребе индустрије: употребљавају се за побољшање звука фонографа; стављају се на сечива нарочитих тестера за бетон или мермер; очна хирургија служи се дијамантским скалпелима за деликатне резове...

Истраживачи НАСЕ, кад су правили сонду „Пионир" која ће ући у атмосферу Венере, употребили су један сирови дијамант од 205,4 карата, исекли га, поравнали и добили седам „окана" ширине једва по 2,5 центиметара. Улога дијаманата била је да издржи усијану и корозивну атмосферу Венере и да истовремено, захваљујући извесној провидности, омогући рад оптичких инструмената.

Код „Де Биерза" у Лондону врши се сортирање прегледаних сирових дијаманата различитог квалитета које затим стављају у папирне кесе и продају „ђутуре". Највећи број купаца је из четири велика светска центра за сечење и брушење дијаманата: Бомбаја, Тел Авива, Антверпена и Њујорка.

Такозвани дан гледања за купце одржава се десет пута годишње. Сваки купац има на располагању посебну просторију где до миле воље разгледа понуђено камење. Цене, у америчким доларима, никада нису испод седам цифара, углавном до 25 милиона по папирнатој кеси.

Обрађени се зову бриљанти

Готово сви сирови дијаманти морају, пре завршеног брушења, да се секу или цепају. Сечива тестерице су дискови

од бронзе са фосфором, без зубаца, танка као фини папир и превучена мешавином маслиновог уља и дијамантског праха. Врте се брзином од петнаест хиљада пута у минуту и секу камен причвршћен нарочитом стегом.

Цепање је брже, али опасније по камен. Стручњак за то служи се другим дијамантом или ласерским зраком, да би на сировом дијаманту направио засек по коме ће, затим, сечивом у облику маказа и једним јединим ударцем чекића, исцепати дијамант. Уз мало среће сирови дијамант ће се исцепати чисто, тачно по направљеном резу. Дешава се, понекад, и да оде у парампарчад.

Лец Дефос је стручњак за брушење у Антверпену. Он брижљиво премазује тешки котур за брушење од ливеног гвожђа мешавином дијамантског праха, уља и мало пљувачке. Пред њим је леп сирови дијамант од 8,2 карата који он с непогрешивом тачношћу, „фазонира" у 28 фасета (површиница). Према једној математичкој формули баш такав облик извући ће из дијаманта највише сјаја, његове урођене „ватре".

Уз вештину и срећу обрађени дијамант, који се сада зове брилијант, задржаће 40 до 45 процената сировог. Остатак отпада.

Не мере се само новцем

Мада вредност доброг дијаманта с годинама расте, ниједан професионалац у тој грани неће га препоручити као средство за улагање новца. Зна се, на пример, да су цене овог драгог камена за последњих петнаест година расле у просеку 4,1 одсто годишње.

Али, вредност драгог камена не мери се само новцем. Познати њујоршки драгуљар Хари Винстон прича како је једном купио сирови белоплави камен од 155 карата, дао да се од њега направи прекрасан брилијант у облику крушке од 62 карата и продао га краљу Саудијске Арабије. Годину дана касније краљ му га је вратио и затражио да за исту своту купи нешто друго.

– Али, због чега враћате овај камен? – зграну се Винстон. – Савршен је...

– Баш зато – одговорио је краљ. – Ја имам четири жене и због тог дијаманта више немам мира. Једино ако имате још три истоветна...

Винстон је сагнуо главу и с поштовањем одговорио да ће радо драгуљ примити натраг.

Б. Дожић

ГИГАНТСКИ ПОДАЦИ ИЗ ПАТУЉКА

КРЕЈ 3 – „ФОРМУЛА 1" МЕЂУ КОМПЈУТЕРИМА

Суперрачунари будућности, хиљаду пута бржи од данашњих, биће велики као коцка шећера, а радиће брзо готово као људски мозак. Али, ни то није крај

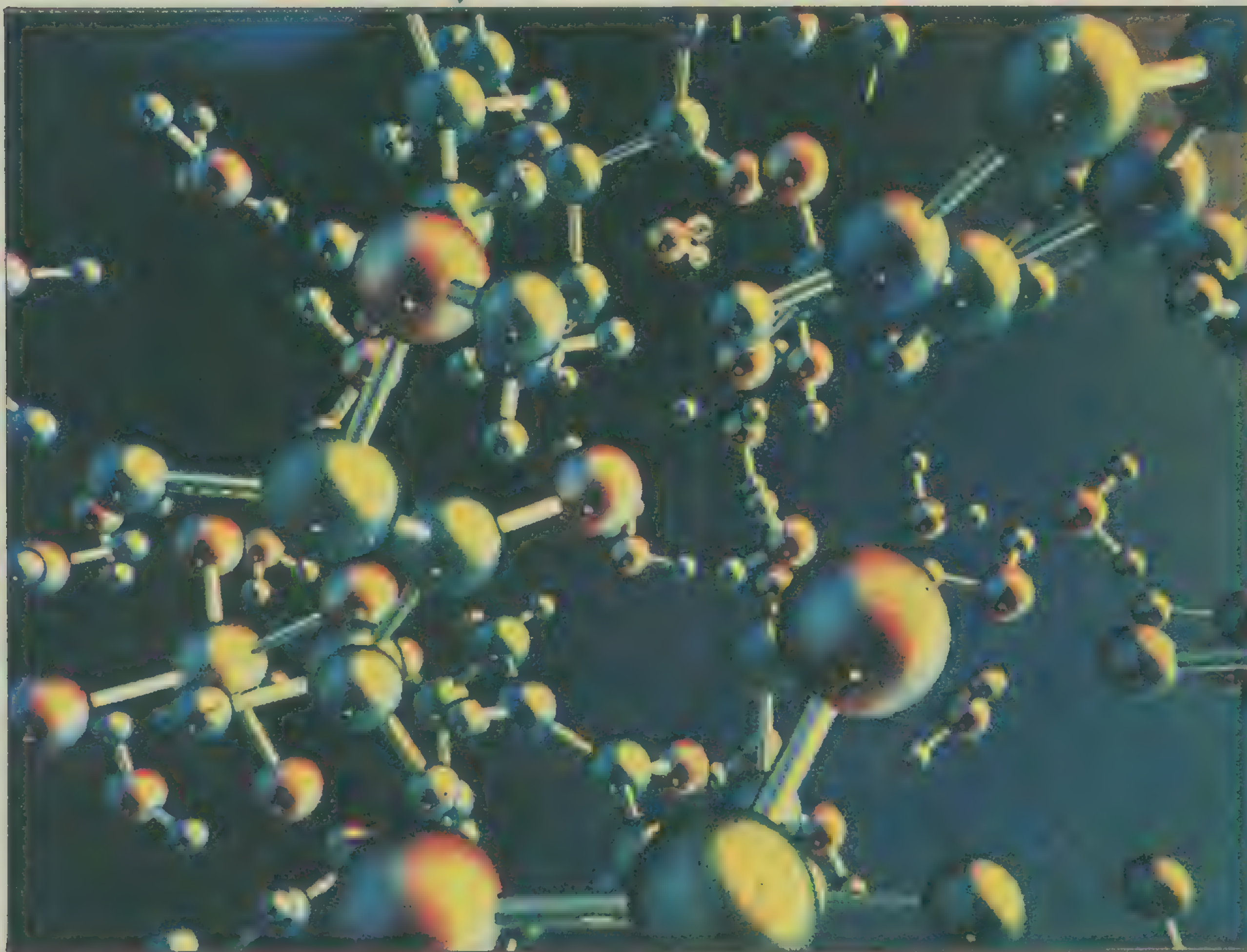
Ђорђо Паризи (горе, у средини) с универзитета у Риму и његова екипа направили су компјутер будућности са много процесора који раде у исто време. Инспирација им је био људски мозак. Паризијева прва машина „Аре (Ејп) 16" може да изведе милијарду операција у секунди, следећа ће бити 100 пута јача.

Данашњи рачунари су сувише спори. Научници, сниматељи, графичари, сањају о суперкомпјутерима који би били сто, па и хиљаду пута бржи од данашњих: њима би подражавали грађу живих молекула, проучавали аеродинамична својства авионског крила, реконструисали рађање космоса или добијали нову синтетичку слику. Међутим, најбрже машине на тржишту једва да прелазе милијарду операција у секунди – брзина недовољна за многе области живота и науке.

Брзина светлости – брзина пужа

Године 1976: „Креј-1", први суперкомпјутер који је направио Американац Сејмур Креј, задивио је свет брзином од 160 милиона операција у секунди. Тринаест година касније „Креј-2" са четири процесора могао је да изведе 1,8 милијарди операција. Уз помоћ процесора брзина се повећала три пута, а то је мало. Научници знају и зашто је тако: технологија је овде достигла

Суперкомпјутери користе се у истраживањима кад треба решити најсложеније задатке, као добијање нових молекула у хемији.

Машина која мисли, Американца Дејвида Хилиса, садржи 64 процесора који су између себе повезани помоћу информатичке телефонске централе

границу одређену законом физике.

Постојале су две могућности да се изађе из овог ћорсокака. Прва, да се технологија дотера до краја и овај пут изабрали су амерички и јапански конструктори суперкомпјутера. Други је био да се покуша са хиљаду, чак и милион, малих микропроцесора који би радили истовремено у такозваном масивном паралелном компјутеру. Ова се област тек истражује, трка између ове две научничке струје за што моћније рачунаре тек почиње.

Правила информатике савршено су јасна и исто тако неумољива. Да би се извела брза рачунска операција, површином електронског чипа круже млазеви електрона кроз жичице и транзисторе величине неколико микрона. Да би у једној секунди било изведено милијарду операција, потребно је да у тој истој секунди електрони пређу више десетина милијарди пута с једне на другу страну кола, а електрони не могу да се крећу брже од светлости – 300.000 километара у секунди. За конструкторе суперкомпјутера то је пужева брзина.

Погледајте колико је „срце" неког компјутера са централном меморијом и одмах ћете знати колика му је максимална брзина. Његове димензије одређују ту границу, а да би се прескочила граница од милијарду операција у секунди (гигафлоп), рачунар би морао да буде величине коцке чије су странице 30 центиметара. Желимо ли да идемо даље, морали бисмо да направимо још мањи рачунар. Суперкомпјутери су осуђени на мини-димензије.

Рачунар који праве – роботи

Тако ће „Креј 3", који треба да се појави на тржишту крајем ове године, бити десет пута бржи од свог претходника, а једва нешто већи од кутије за ципеле. Он је тако мали да је Сејмур Креј морао да се одрекне ручног рада. Наиме, до сада је на хиљаде жичица које су потребне да се направи суперкомпјутер екипа од 30 људи ручно спајала пуна три месеца. „Креј-3" не може да се направи људском руком. Сваки процесор са страницама од 8 центиметара повезан је са 15 других помоћу 12.000 влакана и пресецања помоћу ласера обавили су нарочити роботи којима управљају рачунари.

И тако, да би преживели, суперрачунари све више почињу да личе на микрорачунаре. Ако нека светска фирма хоће да учествује на међународном тржишту – кажу електроничари – свака њена генерација компјутера мора да ради три пута брже од претходне. У сваком случају, снага компјутера који се заснивају на постојећој технологији достићи ће „плафон" од неколико десетина милијарди операција у секунди. Ти рачунари неће бити већи од коцке шећера! Али, даље се са смањивањем нема куд.

Доста с Нејманом!

Међутим, зашто се мини-компјутери не би сјединили и натерали да раде заједно? Што не искористити мноштво компјутера који заједно рачу-

IBM је у Јорктауну направио нову генерацију ултра брзих чипова (горе) за паралелне компјутере као што је RP 3 (лево) са мрежом од 64 међусобно повезана микропроцесора. Следећа етапа: створити TF 1 који ће изводити 1500 милијарди операција у секунди.

нају брже од једног врло брзог компјутера? Јер, класични рачунари су, по мишљењу електроничара, скандалозни: већи део од стотину хиљада транзистора у њему је неактиван. Док изводи рачунске операције, само неки од њих раде истовремено, остали чекају свој ред следеће команде програма из меморије.

Овакав принцип рада рачунара поставио је још математичар Вон Нејман, један од твораца првих модерних рачунара из 1940. године. Пре него што су измишљени транзистори коло је било претрпано лампама и зато врло скупо. Стога је њихов број морао да буде ограничен. Данас су микропроцесори јевтини и зашто онда не би кола радила паралелно поделивши посао између себе. Е, управо у томе се и састоји велика информатичка револуција 1990. године. Да би операција текла брже, повећава се број рачунара који су међусобно повезани. То је, на пример, био један „Креј", затим два повезана, па четири спојена, па 16 као у будућем „Креју-3". Међутим, зашто би се човек ту зауставио? Може се спојити не 16 већ 64, па чак и 64.000 процесора који би радили заједно.

Нови конструктори који су се одлучили за овај пут руше мостове за собом што не пролази увек безболно.

Има само неколико лудих

Стив Чен, нови Сејмур Креј, желео је да суперкомпјутер садржи 64, а не 16 процесора. Сејмур Креј се није слагао и Стив Чен је отпуштен због „очигледне неспособности", после десетак година рада у фирми и пошто је постигао највећи успех серије „Креј X MP". И, као што је Сејмур Креј пре 20 година напустио Контрол дејт корпорејшн да би основао сопствено предузеће, и Чен је 1986. године с места потпредседника фирме „Креј", заједно с малим тимом, прешао у IBM уз образложење: „Има само неколико људи на свету који су довољно луди да живот посвете стварању компјутера".

Али, зашто се зауставити и на 64 спојена компјутера – питају младе генерације конструктора. Ради се о цени – одговарају искуснији. Суперрачунар не сме да кошта више од десетак милиона долара, иначе га нико неће купити. У целом свету уведено је свега 250 рачунара „Креј". Нови електроничари хоће да прекину с традиционалном технологијом и користе ултраминијатурне силицијумске чипове који би омогућили да се ускоро постави неколико милиона транзистора у коло до 1,2 центиметра! И онда још хиљаде таквих микропроцесора стављају да раде у исто време. Свој прилаз ови иноватори образлажу чињеницом да и људски мозак ради на исти начин. Познато је да постоје биолошки системи који рачунају брже од суперкомпјутера и „различитије". Око човека или животиње обрађују податке које је примила мрежњача брже него иједан постојећи суперрачунар. Отуд је за електроничаре узор мозак који садржи десет хиљада милијарди неурона (значи, толико микропроцесора) или десет хиљада пута више склопова од највећих компјутера који су међусобно повезани стотинама веза.

Рат је објављен

Од 1975. године појавило се више прототипова ових модела, нарочито у САД и Великој Британији, али ниједан није избачен на тржиште. Паралелни компјутери нису се практично примењивали, Дејвид Хилис, 35-годишњи истраживач са Масачусетског института за технологију у Бостону, усудио се да начини корак даље. Он је направио први комерцијални паралелни компјутер (конекшн машин) и основао друштво „Thinking Machine Corporation", другим речима фирму за производњу машина које мисле. Већ је продао двадесетак.

Конекшн машин је мрежа од 64.000 процесора (део рачунара који обавља рачунске и логичне операције) који су сами за себе малих могућности, слични онима који су се користили у првим микро-компјутерима какав је био Епл II („Јабука"), али од којих је сваки у вези са свима другима захваљујући телефонској централи која може да успостави везу између било која два процесора. Кад програми захтевају да се искористе све могућности конекшн машине, она прима 7 милијарди упутстава у секунди.

Рат између старих компјутера типа Вон Нејмана и нових паралелних је објављен. – Те машине нас се не тичу – изјавио је представник фирме „Креј" – то су посебне машине које могу да занимају само делић тржишта. – За Дејвида Хилиса конекшн машин је универзални компјутер који може да обави сваки задатак, да истражује разне области на основу огромног броја података, да обрађује слику, прави сеизмичке прорачуне или изводи истраживања нафте.

Италијанска екипа с универзитета у Риму, коју предводи Ђорђо Паризи, направила је најмоћнији компјутер на свету који је у стању да изведе милијарду операција у секунди обрађујући питање из механике флуида и елементарних честица. Они се спремају да направе и другу генерацију машина Аре (што ће рећи „мајмун"), три стотине пута јачу а кошта „само" три милиона долара.

IBM је лансирао конкурентан програм GF-11, али Европљани су га претекли. Истовремено је овај информатички гигант радио на пројекту „RP 3" и „TF 1", џиновском компјутеру са 32.000 процесора од 64 бајта који ће моћи да изводи 1500 милијарди операција у секунди. А истраживачи информатичке лабораторије на Високој школи у Паризу направили су суперрачунар „Помп" који ће исто тако моћи да изведе милијарду операција у секунди, тако је мали и економичан да ће моћи да се угради у микро- компјутер.

* * *

За последњих 13 година произведено је 23 милиона микрорачунара према 250 суперрачунара Креј, најјачих на свету – они су међу компјутерима исто што и „формула 1" за народског „фићу". Суперкомпјутери јесу још увек хиљаду пута јачи од микрокомпјутера али и исто толико скупљи. Докле ће бити тако?

В. Милићевић

ЦРНА СУБОТА

Шкиљећи кроз густи дим који је штипао за очи, кампер Пет Хециз, сав очајан, прекоревао је себе: Како сам могао да увалим своју децу у све ово?

Кетлин Хециз је лежала широм отворених очију, док су њен отац Пет и петнаестогодишњи брат Кит спокојно спавали. Пас Мисти лежао је склупчан поред њених ногу и такође спавао. Била је субота, 20. август 1988, али је у Кањону Хорсшу, у држави Монтани, било хладно као да је јануар. Кањон се налазио на самој граници Националног парка Јелоустоун и у тој прекрасној природи чуло се само хучање ветра који је дувао између високих борова и жубор речице Хоршу.

Кетлин није била будна због хладноће већ због застрашујуће жуте светлости којом је било обасјано небо. У области Јелоустоун већ данима је горела шума. Шеснаестогодишња Кетлин је осећала чудну зебњу иако им је отац објаснио да не треба да брину јер је пожар далеко, да споро напредује и да посебно обучене екипе увелико гасе ватру из авиона. Уосталом, и сам је био ватрогасац и знао је да предвиди ствари кад је пожар у питању.

Изненада, док је гледала у сјајножуто небо, Кетлин је, сва ужаснута, викнула:

– Тата, видим пламен!

Пет се придигао и протрљао очи. Није могао да верује. Ватрена стихија заиста им се приближавала невероватном брзином. Док је запрепашћено пиљио у ватру, дунуо је ветар и на лицу је осетио врелину... А онда се ветар изненада претворио у олују која је буквално гурала пламен у њиховом правцу чинећи ватрени зид висине тридесет метара. Пакао се ширио према кањону и речици брзином муње. Огромна стабла обавијена пламеном падала су као снопље, а од њиховог треска подрхтавала је земља.

Ватра је толико узбуркала ваздух да је ускоро почео да дува прави торнадо, само што је овај био много опаснији јер је у његовом средишту температура износила 650° Целзијусових.

– Кетлин, облачи ципеле и спакуј врећу за спавање! Ките, устај! – наредио је Пет деци.

Варница у коси

Отац је видео само две могућности за избављење, али ниједна није обећавала много. Могли су да изађу на чистину, километар даље, али Пет није знао да ли ту постоји икакав пут и хоће ли бити бржи од ватре, или да крену у сусрет ватри и потраже спас у речици Хорсшу. Само, хоће ли им она пружити потпуну заштиту?

Док су се паковали, око њих су већ летели угарци и варнице а топлота постајала неиздржива.

– Потражићемо заклон у речици! – одлучио је Пет, јер је схватио да више немају другог избора.

– Мисти! – позвала је Кетлин кученце које је било њен нераздвојни пратилац више од седам година.

Држећи свог љубимца Кетлин је појурила низ падину ка речици. Испред ње су већ трчали отац и брат. Одједном је обавио густ дим

и није видела ништа испред себе. Сва избезумљена почела је да дозива оца и брата.

– Овамо! – викали су Пет и Кит.

Први је до речице стигао отац. Вода му је досезала само до глежња. Како сам могао да увалим своју децу у ово, понављао је Пет у очајању. Јадна Сузан, никада ми ово неће опростити! (Петова супруга Сузан, са троје њихове млађе деце, остала је у камп-кућици тридесетак километара од Кањона Хорсшу).

Чим су закорачили у воду, Кетлин је, ужаснута, устукнула. Није очекивала да је тако

хладна. У том тренутку, недалеко од обале, треснуло је неко дрво. Једна варница пала је на њену косу и само је очева присебност спасла да се не запали.

Неколико метара низводно преко речице се испречио повећи балван. Пет је проценио да би могао да им послужи као заклон од дрвећа које ће ватра рушити пред собом. И, што је још више охрабрило Пета, вода је на том делу досезала готово до колена. Дакле, може да им буде добра заштита. Пет се окренуо да види где су деца и са много више оптимизма махнуо им да пожуре. Веровао је да су му деца размажена, али сада се пријатно изненадио када је видео са колико одлучности и храбрости трпе све што их је снашло. Баш зато дао је све од себе да им покаже како се не боји. А најгоре је тек долазило...

Мисти је нестао

Пошто река није била довољно дубока да их заштити од ватрене стихије, Пет је наредио деци да поквасе вреће за спавање и да, кад им он да знак, легну у воду а вреће баце преко леђа. Једино тако имали су изгледа да се извуку из тог пакла...

Док су мировали шћућурени испод балвана у хладној води, Мисти се изненада истргао из Кетлининих руку и појурио у правцу ватре... Девојчица се придигла, хтела је да га врати, али отац је зауставио. Истовремено је Мисти почео болно да цвили. Кетлин је јаукнула, као да се она опекла. Веровала је да више никада неће видети своје кученце..

Било је очигледно да ће ватра за који секунд стићи до реке, а они су се тресли од хладноће и страха.

– Ако вам вреће на леђима постану неподношљиво вруће, ни за живу главу не устајте! Покушајте само да их опет наквасите! – дао је отац последња упутства.

У том тренутку Мисти је поново закевтао. Био је жив! Пет је истрчао, зграбио пса и муњевитом брзином вратио се у заклон. Истог трена чудовишни пламени језици надвили су се над речицом. Личили су на џиновски ватрени точак. Упаљено дрвеће с једне обале надвило се преко реке и захватило растиње на другој обали... Испод тог ватреног лука Пет, Кетлин и Кит преживљавали су најстрашније тренутке у животу. Али, били су живи. Унаоколо су се чули застрашујући звуци сагоревања и ватреног торнада...

А онда, исто тако нагло како је стигла, стихија се удаљила. Престао је да дува ватрени торнадо, али су се пламени језици и даље извијали у небо. Из реке нису могли да изађу јер је све било ужарено. Ноге су им биле ледене. Кит их више није осећао и није могао да корача, а Кетлин се тресла... Били су то први знаци хипотермије, наглог опадања телесне температуре.

Пет је знао да мора одмах да их изнесе из реке. Нашао је мало брисаног простора на обали. Свуда унаоколо била је неописива врелина, али њима је то сада годило. Мокра одећа сушила се невероватном брзином, као да су је ставили преко вреле пећи...

Ноћ су провели будни. Јутро је свануло без иједног пламичка ватре. Свуда унаоколо пустош, црнило и мирис паљевине. Храбра тројка и њихов мали пас могли су натраг, ка камп-кућици где су их чекали њихови најближи.

Сузан, наравно, ни слутила није кроз какав су пакао прошли њен супруг и деца. Било је три по подне кад је она поставила сто за ручак и иза леђа чула Петов глас:

– Нећете, ваљда, да ручате без нас троје?

Сузан се окренула и готово онесвестила кад их је угледала онако поцепане и гараве.

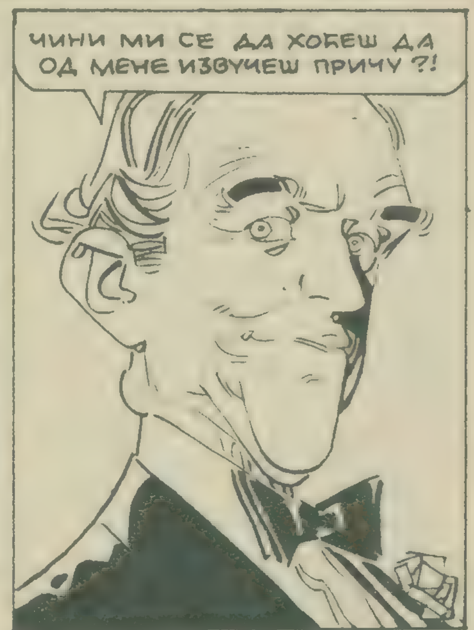
С. И.

Илустровао: Брана Јовановић

ЏЕНТЛМЕНИ У БАРЦЕЛОНИ III ДЕО

ТЕКСТ: КАСТЕЛИ (CASTELLI)
ЦРТА: ТАКОНИ (TACCONI)

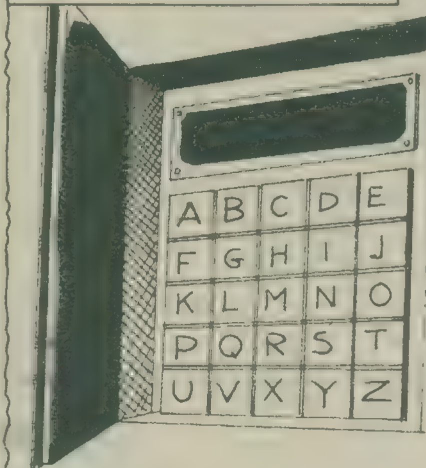

ТАКО САМ МОГАО МИРНО ДА СЕ ОДГЕГАМ ДО КРАЈА ХОДНИКА.

НА ЈЕДНОЈ СКРИВЕНОЈ ТАБЛИ БИЛИ СУ ДУГМИЋИ...
A B C D E
F G H I J
K L M N O
P Q R S T
U V X Y Z

НАДАМ СЕ ДА НИСУ ПРОМЕНИЛИ ШИФРУ !

КАО И СВИ ПРОНАЛАЗАЧИ, И КУРТ ЈЕ БИО МАЛО СУЈЕТАН !

КУРТ !

СУЈЕТАН?! НЕ, САМО ПРОФЕСИОНАЛНО ПОНОСАН !

НИСАМ СЕ ИЗНЕНАДИО КАД СУ СЕ ВРАТА ОТВОРИЛА !

АЛИ ЈЕ ЗАТО ЧУВАР БИО И ВИШЕ НЕГО ИЗНЕНАЂЕН...
ИМАМ НЕШТО ЗА ТЕБЕ!
2

ПШШШТ!

КО СТЕ ВИ?!

У ТОЈ ПРОСТОРИЈИ НИСАМ НАШАО ЧЕЈН!

МЕЂУТИМ, НАШАО САМ СЕФ СА ИНТЕРЕСАНТНОМ САДРЖИНОМ...

ТАЈ ПЛЕН МИ ЈЕ ОМОГУЋИО ДА ОСТВАРИМ ЈЕДАН ПЛАН!

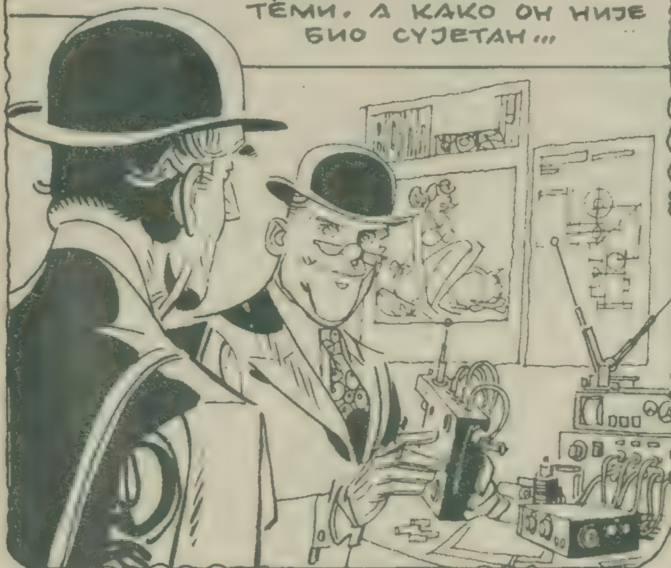

ХТЕО САМ ДА СЕ ПОНОВО СРЕТНЕМ С КУРТОМ!
ГРОФ И ЈА СМО СЕ ВЕК ОДРАНИЈЕ ПОЗНАВАЛИ...
ЈА ЋУ ДА НАСТАВИМ, ГРОФЕ!

ЗА ВРЕМЕ РАТА СМО ЗАЈЕДНО РАДИЛИ ПОД КОМАНДОМ СЕР ГВЕЈНА-КРЕСТА!

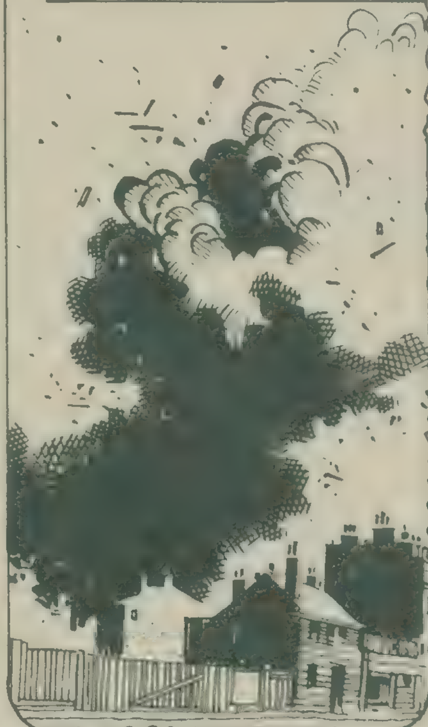

ТОГ ДАНА БИО САМ У ЦИРИХУ, МОМ РОДНОМ ГРАДУ...
ИМАМ ДОКУМЕНТА КОЈА НЕ СМЕЈУ ПАСТИ У РУКЕ НЕПРИЈАТЕЉУ!

ТРЕБА МИ ДОБРО СКРОВИШТЕ, СА САВРШЕНИМ АЛАРМНИМ УРЕЂАЈЕМ!

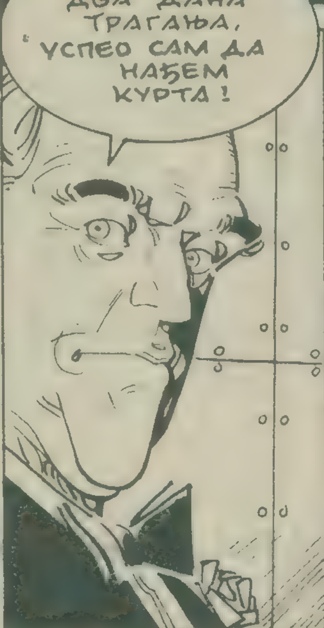

ВРАТИО САМ СЕ У ЛОНДОН, ДА БИХ НАПРАВИО ОНО ШТО ЈЕ ГРОФ ЖЕЛЕО!

ОБЈАСНИО САМ МУ КАКО ФУНКЦИОНИШУ РАЗНИ СИСТЕМИ. А КАКО ОН НИЈЕ БИО СУЈЕТАН...

... ИСКОРИСТИО ЈЕ МОЈЕ ЗНАЊЕ!

БОМБА ЈЕ ПАЛА НА ИНСТАЛАЦИЈУ И ПОТПУНО ЈЕ УНИШТИЛА!

РАЗУМЕШ ЛИ САД, ЏЕЈН? РАСТИЊАКОВА БАЗА ЈЕ БИЛА ВЕРНА КОПИЈА КУРТОВОГ РАТНОГ СКРОВИШТА!

ПОСЛЕ ДВА ДАНА ТРАГАЊА, УСПЕО САМ ДА НАЂЕМ КУРТА!

КУРТЕ!
ГРОФЕ! СРЕЋАН САМ ШТО ВАС ВИДИМ!

НАПУШТАМ ШВАЈЦАРСКУ, ГРОФЕ! АКО ЖЕЛИТЕ ПОНОВО ДА МЕ ВИДИТЕ...

ТО ЗАВИСИ ОД ОДГОВОРА КОЈИ МИ БУДЕТЕ ДАЛИ!

ЈЕСТЕ ЛИ ЈОШ УВЕК РАСТИЊАКОВ САУЧЕСНИК?
4

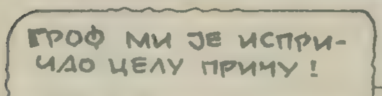

РАСТИ-
ЊАК?

ЊЕГОВО ИЗНЕ-
НАЂЕЊЕ МЕ ЈЕ
УВЕРИЛО ДА МОГУ
ИМАТИ ПОВЕРЕЊА
У ЊЕГА!
ХМ!

НИКАД
НИСАМ БИО
ЊЕГОВ САУЧЕС-
НИК! ОН ЈЕ
КРИМИНА-
ЛАЦ!

ИПАК СИ
КОД ЊЕГА
ИНСТАЛИРАО
АЛАРМНИ
СИСТЕМ
!
НЕ! ТО ЈЕ БИЛО ЗА
ЈЕДНОГ КОЛЕКЦИОНА-
РА КОЈИ ЈЕ ХТЕО ДА
САЧУВА СВОЈУ ЗБИР-
КУ ОД ЛОПОВА!

НИСАМ
МОГАО ЗНАТИ
ДА СЕ РАДИ О
РАСТИЊАКУ
!

ГРОФ МИ ЈЕ ИСПРИ-
ЧАО ЦЕЛУ ПРИЧУ!

ОТЕТИ ДЕТЕ!
ТАЈ ЧОВЕК ЈЕ
ПРАВА БАРА-
БА!

СЕТИО
САМ СЕ!
ТРЕНУ-
ТАК!

ЈОШ НЕШТО
САМ ОТКРИО
КОД ТОГ
ЧОВЕКА!

У ЈЕДНОЈ ВИЛИ, У ПРЕДГРАЂУ ВИНЧЕСТЕРА, ИМА ЈЕДНА АУТОМАТИЗОВАНА ПРОСТОРИЈА! НИСАМ ЗНАО ЧЕМУ БИ МОГЛА ДА СЛУЖИ!
АЛИ, ЈА ЗНАМ!

ТО ЈЕ ТРЕБАЛО ДА БУДЕ ТАЈНО СКРОВИШТЕ! ТУ ЈЕ БИЛА ЏЕЈН!

ИМАМ ЛОШУ ВЕСТ, ГРОФЕ!

НИСАМ ЈА ЈЕДИНИ КОЈИ ЈЕ РАДИО НА АЛАРМУ, А НЕ ЗНАМ НИШТА О РАДУ ДРУГИХ СИСТЕМА!

РАЗУМЕМ!

КУЋУ ЧУВАЈУ НАОРУЖАНИ ЉУДИ! ОСИМ ЕЛЕКТРОНИЧАРА, ЗА ПОСАО ЈЕ ПОТРЕБАН ОБИЈАЧ, СНАГАТОР И СТРАТЕГ!

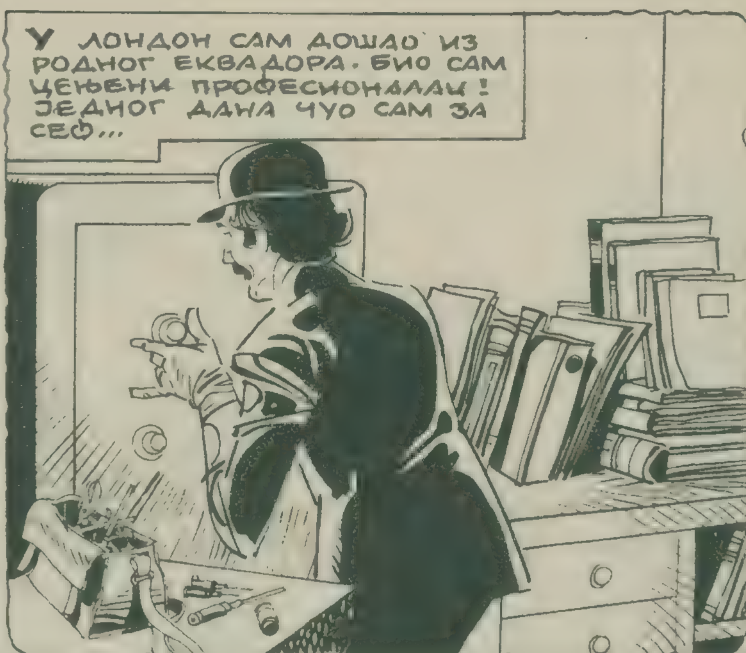

У СВАКОМ СЛУЧАЈУ, СУВИШЕ САМ СТАР ДА БИХ НАСТАВИО САМ!

АКО СЕ СЛАЖЕТЕ, КУРТЕ, МОГЛИ БИСМО САСТАВИТИ ЕКИПУ ОД ЉУДИ КОЈЕ СТЕ НАБРОЈАЛИ!

СЛОЖИО САМ СЕ! И ТАКО СУ ОСТАЛИ СТУПИЛИ НА СЦЕНУ!

ЕХ, ДА!

ОДЛИЧНО СЕ СЕЋАМ! ГРОФ МИ СЕ СМЕЈАО!

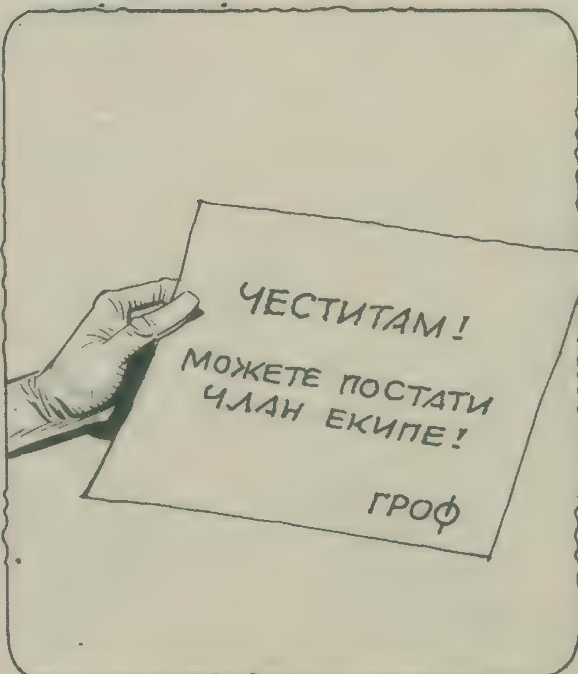

У ЛОНДОН САМ ДОШАО ИЗ РОДНОГ ЕКВАДОРА. БИО САМ ЦЕЊЕНИ ПРОФЕСИОНАЛАЦ! ЈЕДНОГ ДАНА ЧУО САМ ЗА СЕФ...

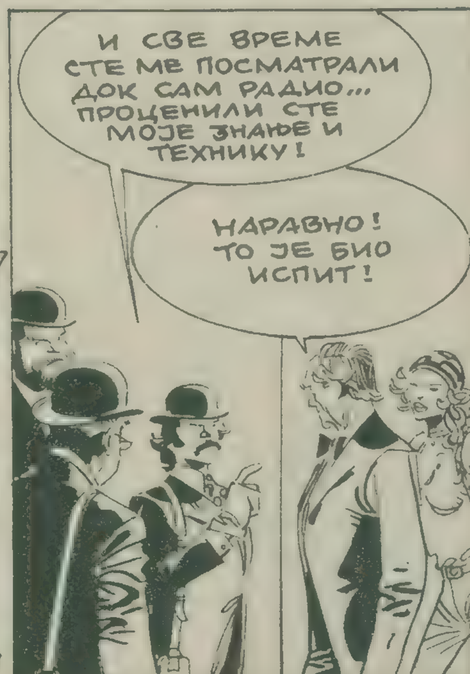

... ПУН ДИЈАМАНАТА!

БИО ЈЕ ТО НАЈКОМПЛИКОВАНИЈИ СЕФ У МОЈОЈ КАРИЈЕРИ! НЕПОЗНАТ МОДЕЛ, НЕПРОБОЈАН, ЧВРСТ...

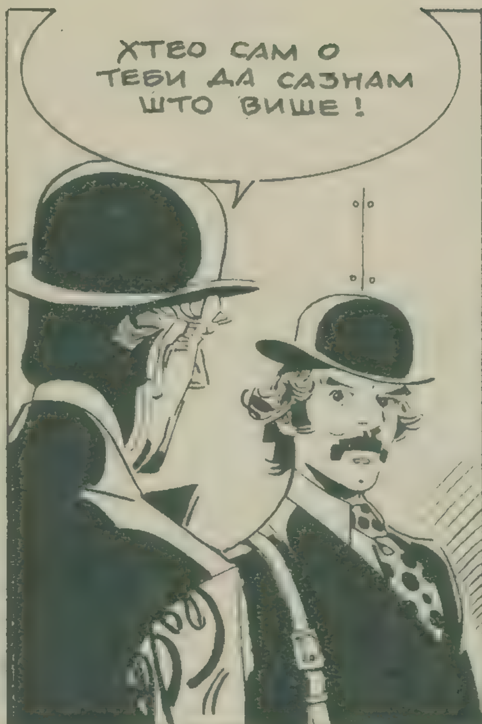

АЛИ, ИПАК...
КЛИК!

...СЕФ ЈЕ ПОПУСТИО!
ШТА?!

ЧЕСТИТАМ!
МОЖЕТЕ ПОСТАТИ ЧЛАН ЕКИПЕ!
ГРОФ

И СВЕ ВРЕМЕ СТЕ МЕ ПОСМАТРАЛИ ДОК САМ РАДИО... ПРОЦЕНИЛИ СТЕ МОЈЕ ЗНАЊЕ И ТЕХНИКУ!
НАРАВНО! ТО ЈЕ БИО ИСПИТ!

7

ХТЕО САМ О ТЕБИ ДА САЗНАМ ШТО ВИШЕ!

АХА!

МЕНЕ СУ СЛУЧАЈНО НАШЛИ!
ОТКУД ЗНАШ, МУСЕ? МОЖДА ЈЕ ТО СУДБИНА!

МОЈ КАНДИДАТ ЈЕ БИО РОК, ЛУЧКИ РАДНИК. ПЛАТИО САМ ШЕСТОРИЦИ ДА ГА ИЗАЗОВУ НА ТУЧУ.

МОРАМ ПРИЗНАТИ ДА ЈЕ ЗНАО ДА СЕ БИЈЕ!

ЗА МАЊЕ ОД ПЕТ МИНУТА, СЛО-ЖИО ЈЕ СВУ ШЕ-СТОРИЦУ НА ЗЕМЉУ!

БИО САМ У БЛИ-ЗИНИ И ТАМАН САМ ХТЕО ДА МУ ПРИ-ЂЕМ...

...КАД СИ ПРИШАО ТИ, ДА ГА НЕШТО ПИТАШ!
ИЗВИН'ТЕ, ГДЕ ЈЕ КЕЈ БРОЈ ОСАМ?
ТРАЖИМ ПОСАО, ПА...

МИЧИ СЕ! НЕМАМ ВРЕМЕНА ЗА ГУБЉЕ-ЊЕ!
8

ЧЕКАЈ МАЛО! ШТА ТЕ КОШТА ДА МИ ЛЕПО ОДГОВОРИШ?

КАЖЕШ ЛЕПО? А ШТА КАЖЕШ ЗА ОВО?

МУС СЕ НИЈЕ НИ МРДНУО!
?
ТРАС!

НИСИ НИШТА ОСЕТИО?!
А ШТА ЈЕ ТРЕБАЛО ДА ОСЕТИМ?

МОЖДА ОВО?
ДУМ!

ОВО ЈЕ МОЈ ЧОВЕК!

И ТАКО... УСКОЧИО САМ НА РОКОВО МЕСТО!
БИО СИ ОДЛИЧАН!

И ТАКО СЕ КОМПЛЕТНА ЕКИПА УСЕЛИЛА У ВИЛУ У КОЈОЈ ОД ТАДА ЖИВИМО!

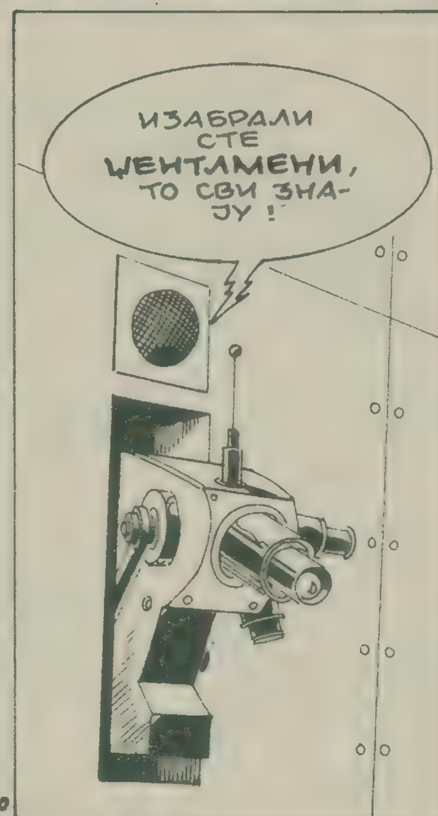

Имали смо
лабораторију
за Курта...
... сеф за
Педра...
... гимнастичку салу за
Муса...
... и наравно,
оргуље за
мене!

Припремали
смо план
за
напад!

Били смо спремни
марта шездесет
друге. најзад!
Пре свега,
хтео бих да
наздравим нашој дами!

Нешто
мислим...

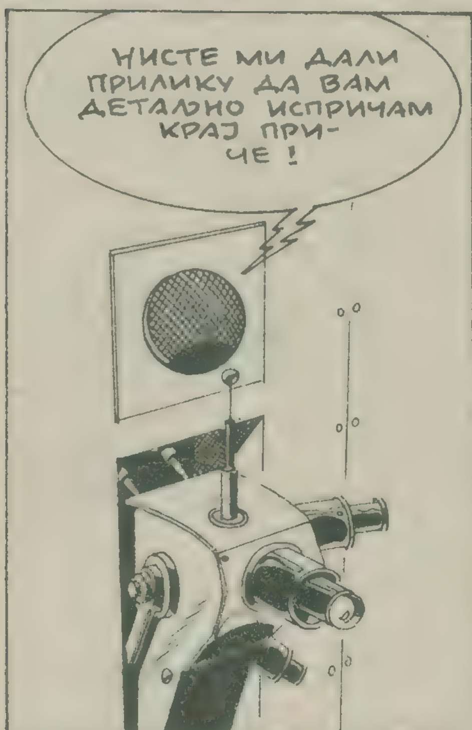

... имамо
екипу, али
не и
име!

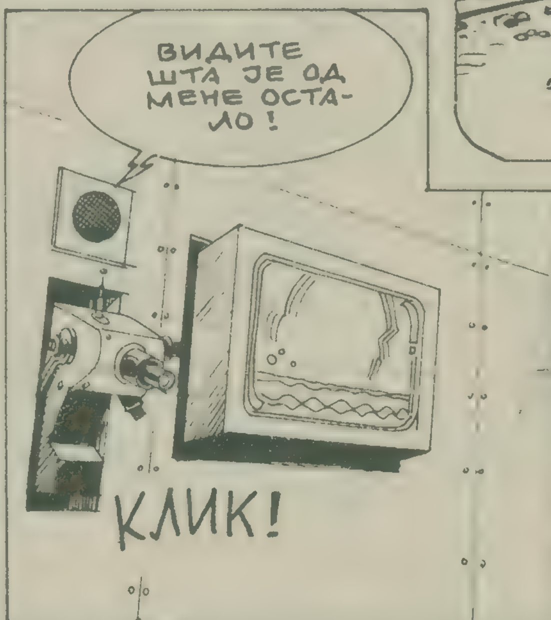

Изабрали
сте
џентлмени,
то сви знају!

И ВАША ПРОКЛЕТА БАНДА НАПАЛА ЈЕ МОЈУ ВИЛУ...

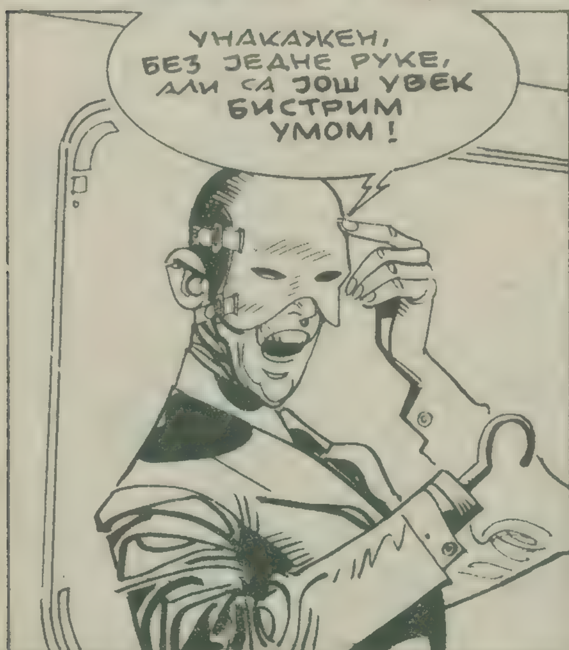

... И ОСЛОБОДИЛА ТУ КАЋИПЕРКУ ЏЕЈН ...

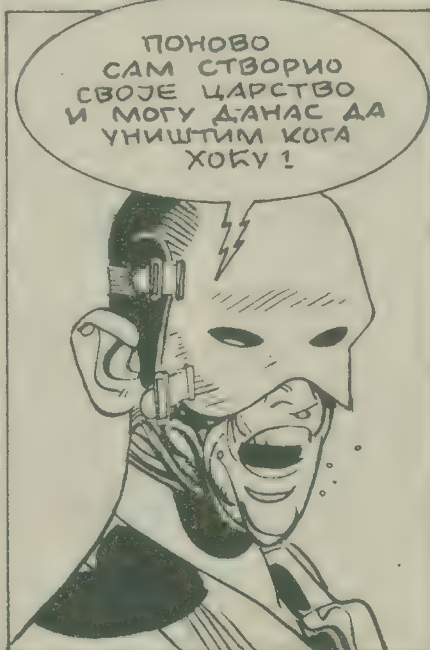

... МИСЛЕЋИ ДА САМ МРТАВ ИСПОД РУШЕВИНА !

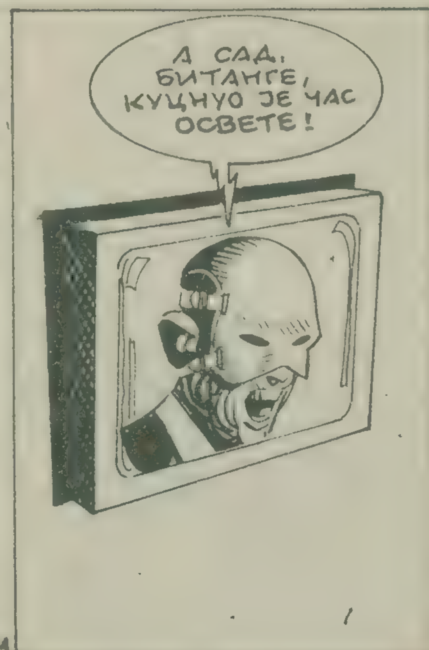

НИСТЕ МИ ДАЛИ ПРИЛИКУ ДА ВАМ ДЕТАЉНО ИСПРИЧАМ КРАЈ ПРИЧЕ !

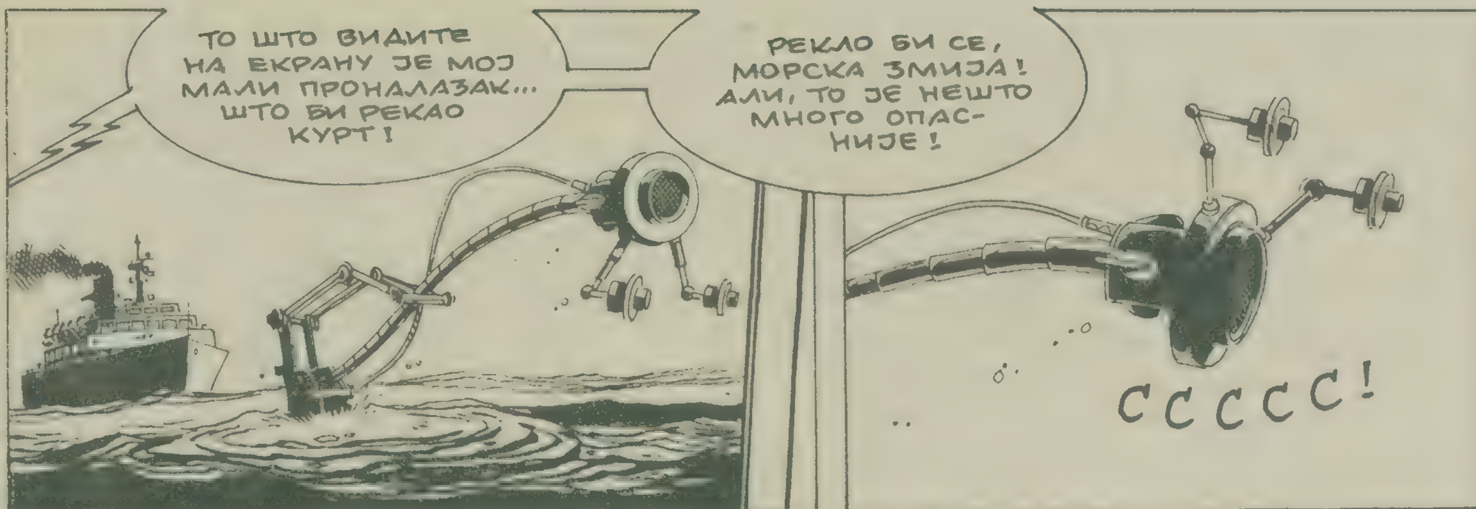

ВИДИТЕ ШТА ЈЕ ОД МЕНЕ ОСТАЛО !
КЛИК!

УНАКАЖЕН, БЕЗ ЈЕДНЕ РУКЕ, АЛИ СА ЈОШ УВЕК БИСТРИМ УМОМ !

ПОНОВО САМ СТВОРИО СВОЈЕ ЦАРСТВО И МОГУ ДАНАС ДА УНИШТИМ КОГА ХОЋУ !

А САД, БИТАНГЕ, КУЦНУО ЈЕ ЧАС ОСВЕТЕ !

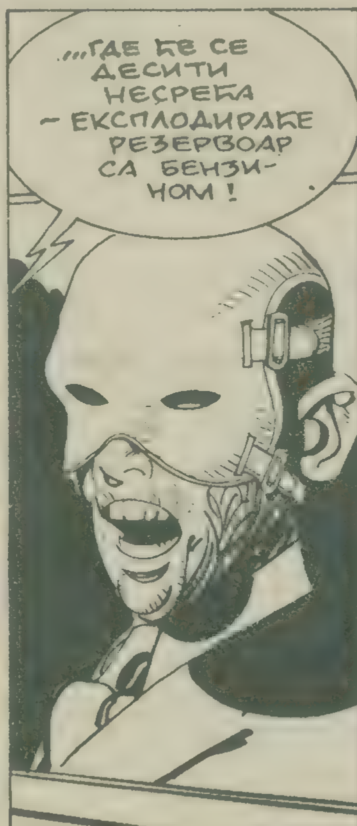

ТО ШТО ВИДИТЕ НА ЕКРАНУ ЈЕ МОЈ МАЛИ ПРОНАЛАЗАК... ШТО БИ РЕКАО КУРТ!
РЕКЛО БИ СЕ, МОРСКА ЗМИЈА! АЛИ, ТО ЈЕ НЕШТО МНОГО ОПАСНИЈЕ!
СССCC!

МАГНЕТНА КАНЏА!
ЗАКАЧИ СЕ ЗА БРОД И ДОВУЋИ ГА СВЕ ДОВДЕ!

ПОГОДИЛИ СТЕ! ЗЛАТО, НАКИТ И ОСТАЛО, ВРЕДЕ ВИШЕ ОД СВЕГА!

АЛИ, ОВО ЈЕ ТРЕНУТАК ЗА АКЦИЈУ!
ЗА КОЈИ СЕКУНД, ПРОСТОРИЈА ЋЕ СЕ НАПУНИТИ ПЛИНОМ!

ЧИМ СЕ УСПАВАТЕ, ЉУДИ ЋЕ ВАС ОДНЕТИ НА „КАНЏУ" ТЕЛЕДИРИГОВАНУ НА ЈЕДНО ОСТРВО...

...ГДЕ ЋЕ СЕ ДЕСИТИ НЕСРЕЋА – ЕКСПЛОДИРАЋЕ РЕЗЕРВОАР СА БЕНЗИНОМ!

ТУ НЕМА СПАСА! СВИ ПУТНИЦИ ЋЕ ИЗГОРЕТИ, А СА ЊИМА И ВИ!

КАД ДОЂЕ ПАТРОЛА, НАЋИ ЋЕ САМО ПЕПЕО!
12

БИЋЕТЕ ОПТУЖЕНИ ЗА ГУСАРСТВО И РАЗБОЈНИШ-ТВО!

А ЈА ЋУ УЖИВАТИ У СВОЈОЈ ОСВЕТИ!

ХА, ХА, ХА! ЗБОГОМ И МИСЛИТЕ НА МЕНЕ!

БАШ ЈЕ АНТИПАТИ-ЧАН!

ЖАО МИ ЈЕ ШТО НЕ МОГУ ДА МУ ДОКУСУРИМ ФАЦУ!

КАКАВ ЈЕ ОВО ЗВУК?

ШШШШШШШШШШШ!

ПЛИН! НИЈЕ СЛАГАО!

ИЗРЕКА КАЖЕ: „ОСВЕТА ЈЕ ЛОШ САВЕТ-НИК“!

ПРЕМА ТОМЕ, НЕ ГУБИМО ВРЕМЕ, ПРИЈАТЕЉИ!

УПОТРЕБИМО НАША МАЛА ЛУКАВСТВА!

ПРИЛАЖЕМ ОВУ ЕКСПЛО-ЗИВНУ ДУГМАД!

А ЈА ОВУ ЗАСЛЕПЉУЈУ-ЋУ ПОДВЕ-ЗИЦУ!

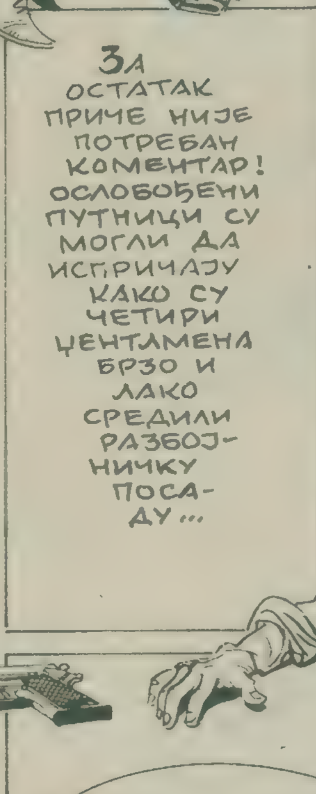
А ЈА УСПАВЉУЈУ-ЋИ УПАЉАЧ!

13

ЕВО И ФИЛТЕРА ЗА НОС!

ЛЕЗИТЕ! ЕКСПЛОДИРАЋЕ!

БУУМ!

ЗА ОСТАТАК ПРИЧЕ НИЈЕ ПОТРЕБАН КОМЕНТАР! ОСЛОБОЂЕНИ ПУТНИЦИ СУ МОГЛИ ДА ИСПРИЧАЈУ КАКО СУ ЧЕТИРИ ЏЕНТЛМЕНА БРЗО И ЛАКО СРЕДИЛИ РАЗБОЈНИЧКУ ПОСАДУ...

УСПЕЛИ СМО, ГРОФЕ!
ЈЕДНА СТВАР МИ НЕ ДА МИРА...

НИСМО ВИДЕЛИ НАШЕГ АНТИПАТИЧНОГ ПРОТИВНИКА!

ЕНО ГА, УЈАЧЕ!

BPPPPPPP!

МОГУ ДА ПОКУШАМ САМО ЈЕД-НО...

ПОТЕЗ ИЗ ФРИЗБИЈА! ТО МЕ ЈЕ НАУЧИО ЈЕ-ДАН КОРЕЈА-НАЦ!

КРАК!

МОРАМ ДА НАБАВИМ ДРУГИ ШЕШИР, И ТО СА ПОЈАЧАНИМ ОБОДОМ!

ПЉУС!

БРЗО, МУС! НЕКИ ЋЕ БИТИ СРЕЋНИ ДА ГА ПРИМЕ У СВОЈ ЗА-ТВОР ДО КРАЈА ЖИВОТА!
ИДЕМ, ГРОФЕ!

PPPPP!
45

НЕМА НИКОГА! ЛЕТЕЛИЦА ЈЕ ТЕЛЕДИРИГОВАНА!

ПРОКЛЕТСТВО! АЛИ ЈА ЈОШ НИСАМ РЕКАО СВОЈЕ, ГРОФЕ!

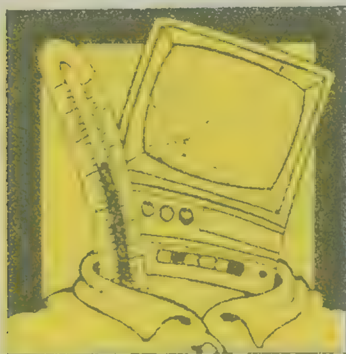

КАСНИЈЕ...
ПРОВЕРИЛИ СМО ЛИСТУ ПУТНИКА НА БРОДУ!
ПА?

ЧУДНО! ПУТНИЦИ ГОВОРЕ О ОСЛОБОДИОЦИМА, А ЊИХ НИГДЕ!

СИГУРНО КОЛЕКТИВНА ХАЛУЦИНАЦИЈА ЗБОГ УМОРА И УЗБУЂЕЊА!
ЈОШ НЕШТО... НЕДОСТАЈЕ ЈЕДАН ЧАМАЦ ЗА СПАСАВАЊЕ! МОРА ДА СЕ ОТКАЧИО!

ШТО МЕ НАЈВИШЕ ЧУДИ, ТО ЈЕ ДА НЕМА НИ ТРАГА ОГРОМНОМ ПЛЕНУ КОЈИ ЈЕ РАСТИЋАК ОПЉАЧКАО!

ПА, ДРАГИ ПРИЈАТЕЉИ, ИМА ЛИ НА ОБАЛИ МЕСТА ЗА ПЕТ БРОДОЛОМАЦА?
УВЕК ЋЕ СЕ НАЋИ, ДРАГИ МОЈ ГРОФЕ... САМО АКО МОЖЕМО ДОБРО ДА ПЛАТИМО!
16
КРАЈ

ВИДЕО ■ БАРОМЕТАР

ГРОБЉЕ КУЋНИХ ЉУБИМАЦА

Ник Нолт тумачи главну улогу у комедији „Три бегунца"

1. Short Circuit – Кратак спој (1986)

Изванредна научно-фантастична комедија Џона Бедема („Грозница суботње вечери", „Заседа", „Плави гром", „Ратне игре") за коју је наша публика углавном чула тек када се у домаћим биоскопима појавио њен прилично неуспешни наставак „Џони 5". Радња „Кратког споја" је следећа: за време представљања нове генерације војних робота изненада долази до снажне олује, једног од робота погодио је гром, што убрзо изазива необичне промене код њега... Главне улоге тумаче Стив Гутенберг и Али Шиди

2. Salvador – Салвадор (1986)

Према мишљењу многих стручњака „Салвадор" је до сада најзначајнији филм Оливера Стоуна иако се међу преостала три која је снимио налази и „Вод", својевремено добитник „Оскара" као најбољи филм године. То је прича о америчком новинару који у жељи да направи добру репортажу одлази у Салвадор где бесни грађански рат. Занимљиво је да и „Салвадор" има једну титулу најбољег филма године, и то према избору читалаца познатог енглеског филмског часописа „Films and Filming". У главним улогама појављују се Џејмс Вудс, Џејмс Белуши и Џон Севиџ.

3. Dead of Winter – Зимска смрт (1987)

Непозната глумица добија понуду да снима филм и прихвата је без много размишљања. У почетку све изгледа лепо, али убрзо се њен боравак у изолованој кући, у којој би наводно требало да се обаве припреме за снимање, претвара у кошмар. Филм је режирао Артур Пен („Бони и Клајд", „Велики Мали Човек", „Мета", „Двобој на Мисурију"), а главне улоге тумаче Мери Стинбурген, Роди Мекдауел и Јан Рубеш

4. Three Fugitives – Три бегунца (1989)

После шест година п[illegible] дених у затвору окор[illegible] пљачкаш излази на слободу одлучан у намери да напусти „посао". Међутим, стицајем околности нашао се у банци управо у време пљачке и полиција, природно, сумња да је и он умешан. Редитељ ове комедије је Френсис Вебер, а [illegible] се Ник Нолт и Мартин Шорт.

5. Pet Cemetery – Гробље кућних љубимаца (1989)

Још једна од многих екранизација књига осведоченог мајстора хорора Стивена Кинга. Брачни пар са двоје мале деце досељава се у кућу која се налази у близини гробља кућних љубимаца. Када им једног дана угине мачка, комшија им открива да на гробљу постоји место са којег се тек сахрањени поново враћају међу живе. У режији Мери Ламберт главне улоге тумаче Дејл Мидкоф, Фред Гвин и Дениз Крозби.

В. Радосављевић

Последње јутро Бертона Ебота

УМРЕТИ ЗБОГ ДВА МИНУТА

Осуђеник на смрт доведен је у гасну комору, а онда је почело чекање – очи присутних биле су упрте у телефон

Догађај се збио 23. маја 1957. у затвору Сен Квентин у Сан Франциску и сматра се једним од најнеобичнијих у историји америчког правосуђа.

Осуђеник на смрт звао се Бертон Ебот, био је студент, стар тридесет година. Порота га је прогласила кривим а судија осудио на гасну комору због убиства четрнаестогодишње девојчице Стефани Брајан.

У затвору Сен Квентин смртна казна се извршава по посебној процедури која тешко пада и званичним лицима обавезним да присуствују. Осуђеник умире полако, готово у мукама.

Позови полицију!

Бертон Ебот је ухапшен две године раније. Студирао је на Калифорнијском универзитету, а његова седам година старија жена радила је у козметичком салону. Имали су четворогодишњег сина. Брак је био без трзавица.

Неком приликом Еботови су позвани на маскенбал. Еботова жена Џорџија сишла је у подрум не би ли нашла било шта прикладно за забаву и на земљаном поду нашла женску торбицу. Узбуђена, показала је мужу.

– Зар ово није торбица ћерке нашег суседа Брајана? Виђала сам је код ње. Знаш да је нестала пре месец дана.

– Па позови полицију! – узвратио је муж нехајно везујући кравату.

Ускоро се на вратима појавио инспектор О'Мера, крупан човек храпавог гласа. Саслушао је госпођу Ебот и сишао у подрум. Закључио је: ако је торбица на земљи, није згорег погледати и испод земље. Затражио је ашов и почео да копа. Указале су се девојчицине наочари, затим и приручник о неговању папагаја које је обожавала. Даље ништа. Тек сутрадан полицијски пас трагач нашао је у близини куће Еботових тело Стефани Брајан. Било је закопано плитко у земљи.

На инспекторово питање одакле Стефанине ствари у Бертоновом подруму, студент није имао одговор. Са чуђењем је слегао раменима.

Судски лекар је утврдио да је девојчица убијена тврдим предметом, а када су полицијски стручњаци за отиске нашли трагове крви на студентовим колима, случај је био више него јасан – Бертон Ебот је ухапшен и оптужен за убиство првог степена. Јер, била је то крв Стефани Брајан.

Ебот је на суду порицао било какву везу са убиством, о девојчициној крви на својим колима ништа није знао. Уопште, држао се веома прибрано и са запрепашћењем реаговао на оптужбе тужиоца.

Јавност се поделила. За једне је Ебот био убица, други су тврдили да се на основу доказа које је тужба нудила човек не сме ни затворити, камоли оптужити! Јер, такви докази и нису докази, они лако могу да се подметну.

Ипак, порота је донела одлуку да је Бертон Ебот крив за убиство првог степена, а судија му, сходно закону Калифорније, изрекао смртну казну.

Приликом изрицања пресуде Ебот је заплакао и довик-

Илустровао: Брана Јовановић

нуо пороти:

– Нисам никога убио! Нека моја смрт иде на вашу душу! Носићете ме на савести до краја живота!

Подметнути докази?

Еботова мајка је поднела жалбу вишем суду. Жалба је одбијена. Срећом, појавио се зрачак наде за осуђеног: из суда су тајанствено нестала нека важна документа која су се односила на Еботово суђење, а из хотелске собе у којој је тужилац становао за време суђења украден је читав досје са назнаком „Бертон Ебот". Очигледно, некоме је и те како било стало да Ебот што пре умре. Ово је поколебало јавно мнење па и судију који је изрекао пресуду. Он се чак није устезао да изјави за штампу како „после почињених крађа нешто опако смрди у случају Ебот!"

Браниоци Бертона Ебота грчевито су се ухватили за нове околности. Како су правна средства била исцрпљена, једини начин да се несретном Еботу одложи извршење смртне казне био је да обнављање судског процеса одобри гувернер Савезне Државе Калифорније Гулдвин Најт.

Али, гувернерово да, и поред писмених и усмених молби Еботових бранилаца, није стизало. Тако је дошао дан извршења смртне пресуде над Бертоном Еботом – 23. мај 1957. Није помогло ни то што је готово целокупна америчка јавност вршила притисак на гувернера.

У гасној комори затвора Сен Квентин обављене су последње припреме. Сва службена лица обавезна да присуствују том чину „у име правде" већ од девет часова била су с друге стране стакленог зида који их је одвајао од гасне коморе. Нашла се ту и група новинара са посебним пропусницама.

Бертон Ебот је знао, о томе су га обавестили браниоци, да му је то последње јутро.

Телефон је зазвонио

Гасна комора је просторија са столицом у средини за коју се везује осуђеник. Око пола десет стражар одређен за извршење смртне казне узео је из ормара боцу са два и по литра сумпорне киселине и сипао у резервоар. Затим је повукао ручицу и смртоносна течност пресула се у посуду испод столице. Потом је ставио 16 куглица цијанида у платнену врећицу и поставио је да виси изнад посуде. Требало је само да пређе у суседну просторију, повуче ручицу и да врећица са куглицама цијанида падне у посуду са сумпорном киселином. А тада... створиће се гас довољан да убије пук војске!

Осуђеник Бертон Ебот изведен је из ћелије у 10.30 и доведен у другу тик уз предворје гасне коморе. Корачао је несигурно, колена су му клецала. Придржавала су га два стражара. Присутни су немо пратили његово кретање. Пошто га је у суседној ћелији поп исповедио и причестио, уведен је у гасну комору. Док су га везивали, тресао се као у грозници, али реч није изустио.

Стражар задужен да повуче ручицу гледао је кроз стакло у правцу управника затвора. Он је оклевао, није скидао поглед с телефона који је за ову прилику стајао надохват руке. Очекивао је да се јави гувернер и одложи извршење смртне казне. Само једно кратко – да! Узалуд, телефон се није оглашавао.

Минути су споро пролазили. Ебот је седео везан на столици и чекао. Дрхтао је. Лице му се изобличило. Преко очију је имао повез. Када ће? Сада!

У 11.17 управник је бацио поглед на зидни часовник. Време је истекло за читавих 17 минута. Превише! Толико му није дозвољено. Више није смело да се отеже. Управник је дао знак стражару.

Стражар је повукао ручицу смрти у 11 часова и 18 минута. Бертон Ебот је умирао лагано. Присутни су зурили кроз стакло као парализовани.

У 11 часова и 19 минута зазвонио је телефон. На вези је био гувернер. Рекао је толико очекивано да. Али, било је касно.

Бертон Ебот је скончао у мукама због два минута. Толико га је делило од живота.

М. Тодоровић

ХИ-МЕН И ГОСПОДАРИ СВЕМИРА

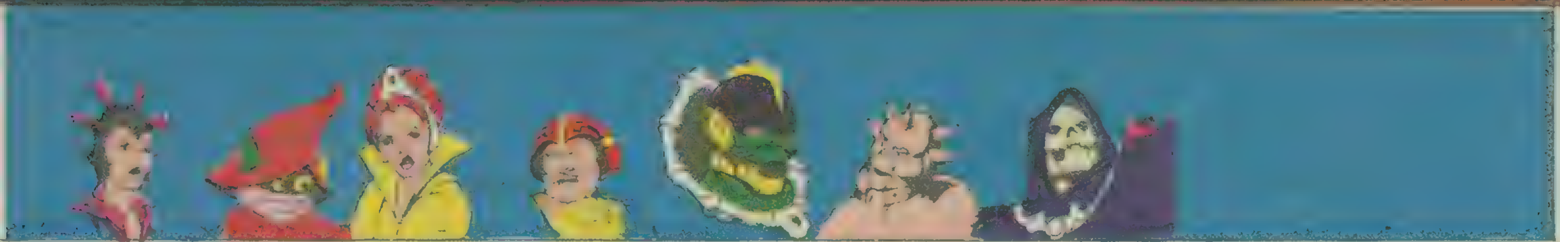

ХОЋЕШ ЛИ МИ ПОМОЋИ, ОРКО?
НАРАВНО, ХИ-МЕНЕ, МОЖЕШ ДА РАЧУНАШ НА МЕНЕ!

МАЛО КАСНИЈЕ...
КАДГОД ТРАЖИМ ТОГ ЧОВЕКА... ОН НЕСТАНЕ! ОРКО, ДА ЛИ СИ ВИДЕО ХИ-МЕНА?

ПАЗИ! СТОЈИШ НА ПУТУ МОЈИМ ЧАРОБНИМ ЗРАЦИМА!

ОРКО, ШТА ТО РАДИШ?
ХИ-МЕН МЕ ЈЕ ЗАМОЛИО ДА ВРАТИМ ОВА ВРАТА ТАМО ГДЕ СУ БИЛА!

И ДА ТЕБЕ ЗАМАРАВАМ ДОК СЕ ОН НЕ ПРЕТВОРИ У ПРИНЦА АДАМА!

НЕГДЕ У ПАЛАТИ...
НИШТА СЕ НЕ ДОГАЂА! НЕ МОГУ ДА СЕ ПРОМЕНИМ У ПРИНЦА АДАМА!

И ДАЉЕ САМ ХИ-МЕН! ШТА ЋУ САД ДА РАДИМ?

ЈЕДИНО МЕН-ЕТ-АРМС МОЖЕ ДА МИ ПОМОГНЕ...

У ТОМ ТРЕНУТКУ...
ОДЛИЧНО, ОРКО! ТВОЈЕ ЧАРОЛИЈЕ СУ УСПЕЛЕ К'О ОД ШАЛЕ!
ЗАНИМЉИВО, ОРКО... ОБИЧАН ШТОС И...
У СЛЕДЕЋЕМ БРОЈУ: У КЛОПЦИ

ХИТ КАРИЈЕРЕ: Дејвид Боуви

НА СТАРОМ ПУТУ

Елегантни денди светске рок-сцене поново скреће пажњу на себе. После двогодишње паузе издао је нову плочу „Tin Machine" а предводи и групу која се зове као и плоча

Дејвид Боуви је већ више од двадесет година синоним за аутора који се непрекидно мења и доноси нешто ново. Овог пута понудио је стари облик, али у његовом случају то је права новост: први пут званично има своју групу. Да будемо прецизни. Почетком шездесетих година основао је групу „David Jones And The Lower Third", но с њом није постигао значајнији успех, тако да је сада први пут званично основао састав у коме су се нашли људи са којима је и раније повремено сарађивао: басиста Тони Селс и његов брат бубњар Хант и гитариста Ривс Габрелс. Поводом нове групе и плоче Дејвид је дао много интервјуа из којих доносимо неке делове

● Звук нове плоче је прилично жесток, мислите ли да ћете због тога изгубити део публике?

– Таквих брига никада нисам имао. Мој став је одувек био да уопште не водим рачуна о томе шта људи мисле о мом раду. Увек сам био спреман да се од плоче до плоче потпуно изменим а тиме сам свесно ризиковао да ме они који су заволели претходну плочу одбаце.

● Осећате ли да вам је ова плоча ближа од последњих неколико?

– Наравно. Нова плоча ме на неки начин подсећа на мој стари албум „Scary Monsters". Много је опуштенија од претходна три албума која сам урадио. Чини ми се као да сам се опет вратио на свој стари курс. Одговарало ми је да се уклопим у групу, што раније нисам чинио, бар не у професионалном смислу. Чак и када сам био са пратећим саставом „Spiders from Mars", то није укључивало равноправну сарадњу. Био сам млад и желео сам да преокренем свет. А дозволити осталим члановима групе да доносе одлуке, било је заиста тешко (смеје се).

● Умете ли да се поставите као шеф тиранин?

– Све мање и мање, како залазим у године. Али, рођен сам да бих имао свој чврст став. Највише сам се понашао као тиранин у време турнеје и плоче „Ziggy Stardust". Једноставно, није било простора за неко друго мишљење сем мог. Непрестано сам саветовао тадашњег гитаристу Мика Ронсона како да свира соло деонице. Дошао сам до тачке када је свака нота и сваки део песме морао да буде одсвиран управо онако како сам то ја замишљао. Наравно, није баш све било тако строго постављено. Песму „Man Who Sold The World" урадио је углавном Ронсон. Али, за оне мелодичне соло деонице које је свирао ја сам му диктирао које ноте желим. Ипак, све је то пролазило прилично мирно. Он је смирен човек и такав однос није га узрујавао. Био је срећан што свира, а ја сам знао шта желим. Они нису.

● Да ли је било непријатно избацивати људе из пратеће групе?

– Никада то нисам учинио. Унајмљивао сам момке на годину дана и по истеку тог времена наши путеви су се раздвајали. Наравно, неке од њих још виђам.

● Последња два албума „Tonight" и „Never Let Me Down" нису била баш најбоља, зар не?

– Мислим да је то одличан материјал који је продукција упропастила. Погрешио сам што сам те песме направио толико хладно, студијски. На тај начин уништио сам неке стварно добре. Требало је чути демо-снимке за та два албума. То је као ноћ и дан у поређењу са готовим песмама. Због неких бих стварно могао сам себе да изударам. Када слушам те демо-снимке, питам се: како сам могао тако да их преокренем? Песма „Loving The Alien" на демо-снимку је дивна. Кунем се.

● Текстови на новом албуму прилично су сурови, са доста потиснутог насиља. Постоји ли неки разлог за то?

– Нисам мислио да су тако сурови. Не знам, написао сам их и када је требало да их отпевам, у мени се пробудио цензор који се питао: да ли је ово превише оштро? Али, на снимању су ова тројица навалила на мене да не умивам текстове и да их отпевам онако како су првобитно написани. Да стојим иза текстова. И нису ми дозволили да их поново напишем.

● Песму „Bus Stop" певате са јаким енглеским нагласком. Зашто се ваш акценат мења од песме до песме?

– Сама песма је веома „енглеска". Готово да подсећа на водвиљ.

● Да ли се још осећате Енглезом?

– Мало времена тамо проводим. У Енглеској, у ствари, не живим од 1973. године. И не знам много шта се тамо дешава. Свратим једанпут годишње. Док сам живео у Берлину, уопште нисам одлазио у Енглеску. Моја садашња представа о њој заснива се на ономе што прочитам у новинама.

● Зашто сте изабрали баш Берлин да у њему живите две и по године?

– У то време смо Иги Поп и ја пролазили кроз исте невоље. Знали смо да је то град где чо-

ИЗЈАВА НЕДЕЉЕ:

Нове песме су почеле превише да личе једна на другу. Музика је доспела до тачке када готово све нове групе звуче као да су данима преслушавале албуме „Токинг Хедса", па онда почињале своје пробе. А људи желе да се музика врати на песме које им нешто значе, отворени су за много шире садржаје од оних које нуди најновија продукција.

Еди Ридер (Fairground Attraction)

век може да шета без страха да ће га било ко узнемиравати, одлично место ако човек заиста жели да се упусти у истраживање своје личности.

● **Који је, по мишљењу чланова групе, Боувијев најбољи период?**

Ривс:

–Доба Зигија Стардаста, од 1970. до 1973. Могао си тада да дођеш са зеленим пругама у коси и кажеш: Шта је, шта се то вас тиче, ја изгледам као Дејвид Боуви.

Боуви:

– Био сам одушевљен када сам упознао глумца Микија Рурка који ми је рекао: „Човече, 1973. облачио сам се исто као ти. Имао сам кожне панталоне, чизме са огромном потпетицом а косу сам офарбао у зелено". Покушао сам да га замислим у тој одећи. Питао сам га: Зар си био глам рокер? Одговорио је: „Наравно, човече, у Флориди нико никад није видео тако нешто!" Када ми је то испричао, осетио сам се стварно охрабрено. Мислим, момак као Рурк и ја представљам једну од важних ствари у његовом животу!

● **Како ће изгледати концерти?**

– Мислим да ћемо понудити присније атмосферу. Свираће и Кевин Армстронг, он је од самог почетка с нама. Био је у групи коју сам окупио за „Live Aid" концерт. П. Ј.

ВЕЛИКИ ТАТА

„То је најреалнија плоча коју сам до сада снимио". каже амерички музичар Џон Кугар Меленкамп поводом свог најновијег албума „Big Daddy" (Велики тата). Око наслова плоче није се дуго мислио, тако га, наиме зове његова трогодишња ћерка Теди Џо.

Меленкампу је требало пет месеци да сними ову плочу и она је логичан наставак његовог албума „Lonesome Jubilee" који је издао пре две године. Настављајући своје музичке приче о обичним америчким људима овог пута је понудио 11 нових песама. За плочу је снимљена и обрада песме „Let It All Hang Out" коју су својевремено изводили „Hombres", али је Меленкамп у последњем тренутку одлучио да је изостави. Нови материјал описује врло једноставно: „У истој ноти нашле су се и туга и лепота".

ТРАЖИЛИ СТЕ ПЕСМУ:

ЛЕТЊЕ КИШЕ

Музика: Драган Митрић
Текст: Никола Чутурило
Изводи: Дејан Цукић, Спори ритам бенд

Узела је кофере
тог је јутра пукло све
није било суза
није било тужно
Кад је ствари скупила
погледом је рекла све
остало је само
осећање ружно
Знао сам да никада
њено мало стопало
неће стати на мој праг
све је пропало
Ничег нема више
као летње кише
у тренутку срушило се све
као летње кише
изненада и без најаве
Кад је ствари скупила
погледом је рекла све
наша прича давно
требало је да се скрати

Нисам ни помишљао
тад да је зауставим
знао сам кад крене
никад неће да се врати

Знао сам да никада
њено мало стопало
неће стати на мој праг
све је пропало

МАСКЕНБАЛ У ЦРВЕНОМ МОРУ

Укусан
и отрован:
пегави аргус

ТЕ ДИВНЕ...

Живот у мору настао је пре онога на копну, па ипак су многе рибе добиле имена према животињама: рибе – лептири, рибе – гуштери, рибе – папагаји – само су неки примери

Нико живи још није успео да одреди колико стварно врста риба има у водама света. Оне су невероватно прилагодљива створења и распрострањене су свуда где има имало H_2O – осим у затрованим водама! Наука је ипак проценила да се број врста риба креће негде око 25.000. Наука је докучила и да је златно доба риба било пре 320 милиона година – тада су, наиме, најзначајније и најсавршеније животиње живеле у води.

Иако је златно доба риба, дакле, прошло, „златних рибица" има и данас, нарочито у акваријумима, али и у природи и то, разуме се, тамо где људско око тешко може да допре. То су дубине тропских мора, места неприступачна свима сем природним непријатељима самих „златних рибица", због такозваног ланца исхране.

Али, зато је свемоћна техника успела да створи такве подморнице, скафандере, подводне камере и другу опрему која је човеку омогућила да дође, види и... ухвати примерке ових чуда природе. Ево неких и на нашим странама, снимљених у Црвеном мору.

Мењају расположење и пол!

Црвено море је, у ствари, дугуљасти залив Индијског океана. Није увек било тако: вода је у њега надрла „тек" пре који милион година, а пре тога није постојала природна препрека између Африке и Азије. Тако је по неким тумачењима Мојсије и могао да преведе свој народ, како каже библија, из Фараонове земље у Израел...

Шта је стварно било у библијско доба, можемо само да нагађамо, али оно што се данас поуздано зна јесте да је баш Црвено море прави елдорадо за љубитеље необичних риба: у њему живи, изгледа, највећи број најживопис-

Лептир је мали,
леп и – носи наочари

Риба-кукавица: мужјак је леп за разлику од женке.

ОТРОВНИЦЕ

нијих, најчудноватијих, најшаренијих и уопште нај рибица на свету.

Пегави аргус на нашој слици прави је ватромет боја. Он је црвен са модрим пегама, али не увек! Мења боју према расположењу. Тако млади мужјаци те рибице имају беле пруге које се час појављују час нестају, већ према томе како се он – осећа. Те пруге ишчезавају у старости! Аргуси су мале врсте, ретко нарасту више од четрдесетак центиметара. На увеличаном снимку виде се његови многобројни оштри зубићи што речито

Риба-дуга невидљива је за своје непријатеље, а скрива се на њиховим главама и у шкргама!

говори о месождерском укусу тог лепотана. Заузврат и сам постаје плен не само већих риба, него и људи. Његово је месо изузетно укусно, кажу, али опрез! Многи су главом платили то што су кушали аргуса, јер он у стомаку крије отров. Само веома спретни кувари и одлични познаваоци умеју да га припреме.

Неке врсте аргуса осим боје мењају чак и – пол, такође у старости. Зашто? Одговор препуштамо будућим истраживачима.

Црне наочари у борби за живот

Можда ће се неко упитати зашто су поједине рибице овако јарко и живописно обојене. Тумачење науке занимљиво је колико и сама ова шарена бића: оно што је упадљиво за људско око у тамним дубинама пролази неопажено за рибе – грабљивице. Значи, боје су вид одбране, као и тамна пруга коју неке врсте имају преко очију. Те рибље „наочари" служе баш да би прекриле очи које су на риби најупадљивије за њене непријатеље. Риба – лептир, жута са црним пругама од којих једна покрива очи, спада у најлепше примере овакве мимикрије. Лептири су мајушне рибе, пљоснате и не дуже од 15 или 20 центиметара. И оне имају уста пуна ситних зуба пошто једу мале бескичмењаке које „ваде" из процепа и пукотина на стенама или из корала.

Међу шампионе живописног маскирања спадају усначе чији је представник и риба-дуга! Није тешко погодити зашто је добила то име: сва је у дугиним бојама. Као и остале врсте рода уснача (Labroides), дуга спада у „чистачице". То су рибице које служе за природно чишћење акваријума, а у природи се хране тако што се завлаче у шкрге других, већих риба, својих љутих непријатеља, и одатле једу ситне паразите!

Можда најживописнија усната је риба – кукавица чији мужјак, за разлику од незанимљиве женке, има дивне, јаркоплаве пруге које се најлепше сјаје у доба парења.

Као што је немогуће набројати све могуће живописне врсте тропских риба, још је теже набројати све те њихове чудновате, а ипак у природи логичне особине. Надамо се да из ових наших неколико примера свако ипак може да наслути колико се богатство крије у топлим – и опасним – дубинама неких мора.

М. К.

МА ШТА КАЖЕШ

БУШ: РЕГАН = МИЛИ: ВЕВЕРИЦЕ

Промену председника најбоље су, и то на својој кожи, осетиле веверице у башти Беле куће. Ако се питате како, ево и објашњења. Док је Роналд Реган био становник Беле куће,

обичавао је да храни ове враголасте животињице лешницима и кексом. А онда је дошло до смене и у седиште председника САД уселио се Џорџ Буш. Заједно с њим и његов пас Мили. Е, ту и јесте невоља. Милин главни хоби је да растерује веверице. С обзиром да су то само беспомоћне животиње, не могу чак ни протест да уложе. Једина нада им је да се за њихове тегобе заинтересују неки добри људи. ■

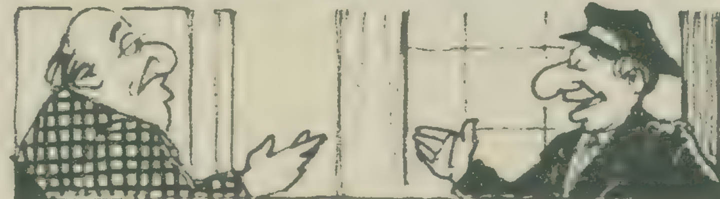
ПЛАЖА С УКУСОМ ЛЕШИНАРА

Овог лета није било нимало пријатно излежавати се на чувеној плажи Палм Бич у Флориди. Купачи се нису плашили ајкула, ако сте то помислили, опасност је вребала – из ваздуха.

Из непознатих разлога Палм Бич је постао прави рај за лешинаре. Вребали су и најмањи комад меса па да се обруше на недужне људе. Човек није смео да поједе ни сендвич с пршутом! ■

СВЕ ЋЕ ДА ИХ НАЈУРИ

Џејмс Адамс је добио посао чувара затвора у Лондону и пре него што ће ступити на дужност отишао је код управника на разговор.

– Овде су све сами окорели криминалци – рекао му је управник. – Мислите ли да ћете моћи да излазите на крај с њима?

– Неће бити проблема, управниче! – уверавао га је Џејмс. – Ако не буду послушни, све ћу да их најурим! ■

УСВОЈИ НАУЧНИКА!

Зоолошки вртови и друштва за заштиту животиња сакупили су на јединствен начин завидна средства. Грађанин уплати одређену суму, а заузврат постаје званични усвојитељ афричке антилопе или шимпанзе Рикија. Идеја се људима из Националног удружења за истраживање шизофреније и депресије учинила као створена за њих. Урадили су исто, с једном разликом. У недостатку других животиња заинтересованим грађанима понудили су на усвојење сопствене научнике.

Посао је обављен крајње озбиљно. Удружење је издало саопштење за штампу са биографијама десет младих научника, њиховим сликама и описом истраживачког пројекта на коме тренутно раде. Према условима конкурса, цена усвојења креће се између 25 и 1000 долара. Уп-

лата одговарајућег износа поочиму или помајци гарантује следећа права: поштом им се шаље фотографија у боји изабраника, а затим их редовно извештавају о току истраживачког рада посвојчета.

Ствари за сада не стоје бајно. Прикупљено је свега 5000 долара, неупоредиво мање него што је случај са програмима за усвојење животиња. ■

НЕСПОРАЗУМ

Американка Елзи Троуп седела је у аутобусу који саобраћа Њујорком и чула разговор двојице путника који су седели испред ње. Један је изјавио да ускоро одлази у пензију, на шта га је други питао да ли се радује и како ће проводити дане.

– Наравно да се радујем – одговори му први. – Најзад ћу моћи да завршим књигу!

– Књигу? – изненади се други. – Нисам знао да пишеш!

– Не пишем, већ читам! ■

Илустровао: Зоран Петканић-Петко

ПРЕДСТАВЉАМО ВАМ ЗАБАВНИКОВЦЕ

ПЕСНИК И МАТЕМАТИЧАР

Има више разлога због којих треба да упознате Миону Милошевић: она има само десет година и већ две освојене награде – прво место на градском такмичењу младих математичара и уз то награду „Архимедес". Кренула је у пети разред основне школе „Владислав Рибникар" и у њену књижицу уписане су све саме петице. Из свих предмета, за све време школовања. Њен разредни старешина Даница Арсић, предајући јој књиге као награду за тако значајан успех, рекла је: „У нашем разреду има доста одличних ђака, али Миону ипак морам да издвојим – она је била изузетан ђак кроз сва четири разреда."

А како се Миона одмара од „баука" математике и свих оних напорних предмета које основци морају да уче?

Песмом. Једног дана, кад је била у зоолошком врту, написала је:

Мајмун се дере
кад га мама пере.
Он се лако прља
па га мама трља.
Умаже се од блата
и бије га тата
а кад се опере
тата га одере.
Одере га од батина
та рука татина.

А ево песме коју је срочила кад је једном била болесна од грипа и дала јој наслов „Лажна песма":

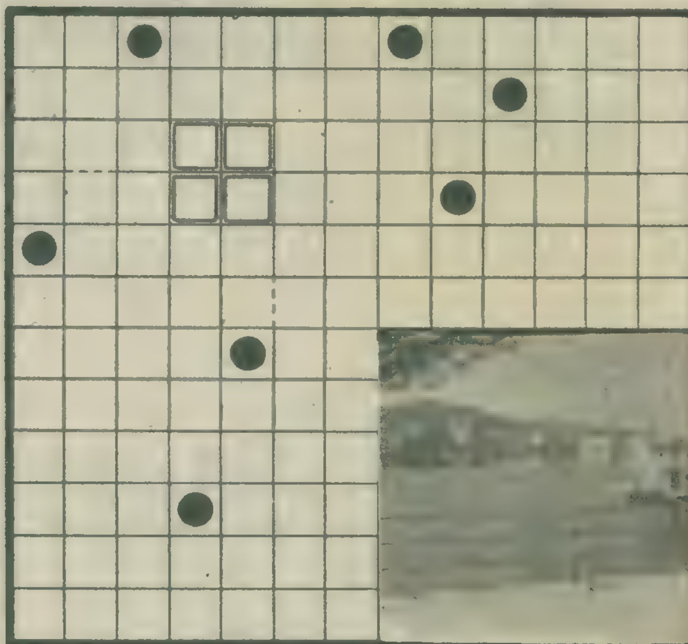
Дечак је ишао по путу
и срео бабу љуту.
Баба љута му каже:
„Не волим дечака који лаже".
Дечак се правдао да никад није скривио
ал' му се нос искривио.
Не смем да вам кажем
да у ствари сада и ја лажем.

С. Јокановић

ЕНИГМАТИКА

Припремају: М. Јеленковић и З. Зељковић

МОЗАИЧНЕ УКРШТЕНЕ РЕЧИ

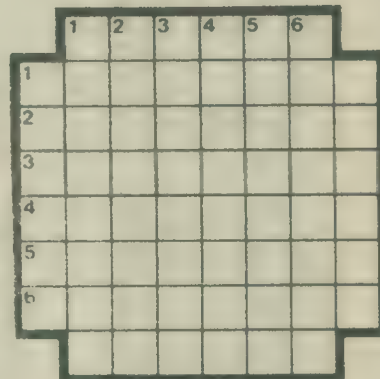
Уместо уобичајених описа дајемо вам готова решења, а уместо петнаест црних поља уписали смо само седам. Ваш је задатак да речи из пописа уврстите у лик и да упишете преостала црна поља. Ако то добро урадите, тада ћете у означеним пољима добити име нашег најсунчанијег острва са слике.

АЈ – АНТРЕ – АСТАЛИ – ДОХВАТАЊЕ – ДРАЧ – ЕДИТ – ЕНС – ЕРНИ – ЕТАТИСТ – ИНК – ИОЛЕ – ИСТ – ИЦА – КИПАРИС – КР – КРИК – КЦ – ЛОПАТНИ – НАКИВ – ОСВРТИ – ОСЕ – ПЕХАРНИЦИ – ПОЕТ – ПШ – РАТНИ САВЕТНИК – РЕД СТАР – РЕСПЕКТ – РОН – СПА – СПАРТАК – ТАРТИНИ – ТИТАНАТИ – ТО – ТР – ТРАЈЕКТ – ТРИ – ТТ – ЦЕЛЕСТИНА – ЧАЊ – ЧЕРЧЕК – ЧИТАЧ – ШНИР.

МАГИЧНИ ЛИК

А, ВА, ВЕ, КО, НА, НАЦ, НО, ПА, РИ, СВРА, СИЈ, СЛО, СПЕ, СТВО, ТА, ТИ, ТИ, ТИ, У, ШКОЛ.

ВОДОРАВНО И УСПРАВНО: 1. Васпитно-образовна делатност, **2.** Израђивачи конопа, **3.** Припадник нашег народа, **4.** Имати успеха, **5.** Варијанта имена Атанасије. 6. Навратити.

РЕШЕЊА ЕНИГМАТИКЕ НА СТРАНАМА МАЛЕ ПОШТЕ

Уре…
др Зо…

Зоран Јакшић

Данас сам прошао сигнал Радио-Лондона емитован са Земље 1939. Већ неко време емисије са родне планете долазе ми у сусрет, све новије како је мој свемирски брод ближи кући. Уз велике сметње, додуше, и једва разумљиве, али ја их ипак непрекидно ослушкујем. Оне су добродошли весници дома и не знам шта бих без њих.

У тренутку ме заглушују одјеци другог светског рата, а онда остају за крмом свемирског брода. Моје дуго путовање ближи се крају.

Како сам само бројао сваки дан свог самотног путовања по свемиру! Због неког чудног хира природе немогуће је слати светлосне поруке до истраживачких бродова. Радио-таласи лако се пробијају, али су преспори, са собом доносе само дах давнина, гласове минулих деценија. Због тога сам годинама био потпуно одсечен од родног света.

Све до данас.

Претворио сам се у уво ослушкујући сигнале који су све новији и све моћнији и ускоро наилазим на емисије одаслате дан после мог полетања са Земље. Дом ми се смеши и шири руке да ме дочека.

Прекид долази нагло, неочекивано. Наједном сви радио и телевизијски сигнали нестају, нема више радарских снопова и субталасних комуникација. Око мене су само радио-таласи са Сунца и великих планета, дивља игра природе, песма магнетних бура и соларних ветрова. Човечанство је занемело и не пушта више ни гласа од себе.

Видим да се и Сунце променило. То више није топла жута звезда коју сам оставио. Надувено је, црвено, претеће. Неизрециви ужас почиње да се увлачи у мене: шта се то догодило откако сам отишао од куће?

Улазим у Сунчев систем брзином неколико пута већом од светлосне и успоравам пуном снагом моћних мотора. Детектори на броду указују на опасно зрачење промењеног Сунца,ројеви опаких честица преплавили су простор између планета. Штитови летелице су немоћни да их зауставе, али ја свеједно идем напред. Спустићу се на Земљу макар ми то било последње у животу.

Слећем на Тихи океан крај безименог коралног атола у близини Новог Зеланда. Из орбите нисам видео светлости градова, а на моје позиве радиом одговарала је само глува тишина. Избацујем чамац из летелице и укључујем његов мотор, обале Новог Зеланда су испред мене. Сунце је у зениту, надувено и црвено, огромни котур боје старог злата и ужареног бакра. За неколико година прешло је пут за који су иначе потребни миленијуми. Да ли је киша смртоносних честица са неба оставила у животу иједног човека?

Океан је обливен златножутом бојом. Имам жељу да вичем, плачем. Зар је ово повратак кући? Да будем пустињак у неком забаченом углу занемелог дома, да сам владам планетом? Нипошто!

На позлаћеним таласима Пацифика преда мном се указује мрља која брзо нараста и поприма познати облик. Гледам у неверици. Брод!

Устајем, машем им, вичем, иако је очигледно да су већ опазили мој дречаво обојени чамац и окренули према мени. Ван себе сам од узбуђења. Учинило ми се да ми неко са брода маше. Грозничаво претурам по стварима у чамцу не бих ли нашао двоглед, а затим дуго гледам придошлицу. Оно што видим испуњава ме очајем.

Палуба је испуњена вуковима. Са срцем под грлом посматрам космате, мишићаве звери које стижу према мени. На броду нема ни једног јединог човека. Вукови јурцају с краја накрај брода, као да их је обузела неописива помама. Можда је права реч за њих вукодлаци, јер се крећу на задњим ногама иако имају вучје главе, а предњи удови служе им као руке. Скупљају се крај ограде и показују према мом чамцу. Чак и са толике даљине до мене допире њихово кевтање, завијање и режање.

Ван себе од страха бацам се на команде. Мотор прorади и мој чамац засече таласе у залудном покушају да избегне потеру. Њихова машина је бржа, сустижу ме без по муке и пристају уз мене. Гледам искежене њушке које су се надвиле над ограду. Неколико вукова силази до чамца, осећам њихове космате шапе на себи, носе ме, готово вуку до брода. Као у ружном сну гледам звери окупљене око себе, оне ми се смеше, пружају ми шапе и покушавају да се рукују са мном. У њиховом режању и штектању разабирем речи: „Добро дошао, путниче. Срећан повратак!"

На палуби се постројио вод вукова одевених у униформе. Певају неку добродошлицу, иако све то више личи на завијање према Месецу. Прати их војна музика. Тетурам крај њих као у полусну.

– Ово мора да је шок за тебе– говори ми један од њих у парадној униформи.

– Где су људи, овакви као ја? – јаучем. Вукодлак жалосно врти главом.

– Бојим се, путниче, да си преостао само ти.

Читав свет врти се око мене попут чигре и ја губим свест...

Будим се у колицима у некаквом ходнику. Гура ме млада вучица сјајне, готово црне длаке одевена у белу униформу. Мој лични лекар, представља се и ја безвољно прихватам пружену шапу.

– Шта се догодило? – шапућем. – Шта је било са светом?

– Дошло је до наглог појачања активности Сунца – каже вучица. – Земљу је преплавило смртоносно зрачење. И поред склоништа и заштитних средстава, људи су умирали као муве. Онда је фински научник др Малеукенен открио да постоји животињска врста којој зрачење нимало не смета: вукови. Он и његова екипа стручњака смислили су спасоносни лек: оперативним путем даће људском телу особине вучјег, али ће му сачувати ум. Та је метода спасла небројене животе и, заправо, цивилизацију.

– Хоћеш да кажеш... – шапућем ја.

– Сви смо ми некада били људи, наравно – наставио је мој лични лекар, жена вукодлак. – Ја сам, на пример, имала плаву косу и пеге на лицу. Говорили су да сам лепа. Али, лако сам се одлучила за операцију. Избор је био једноставан: пристани или умри. Но, ми смо се запричали а, ево, стигли смо на циљ.

– Какав циљ? – питао сам. – Шта је то?

– Операциона сала, разуме се – каже вучица. – Срећниче! Оперисаће те лично доктор Малеукенен.

Илустровао: Винцент Лудвиг Гадомски

Уређује Диего Варагић

Ухвати ритам

Поштоване колеге!

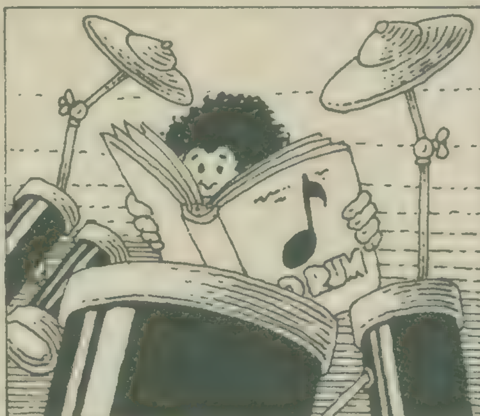
У једном од недавних бројева „Забавника", читаоца Сашу, из Лесковца, занимала је књига или школа која би му помогла да научи да свира бубњеве.

Можда би од помоћи Саши (а и осталим Вашим читаоцима) било обавештење да угледна југословенска музичка кућа „Нота" из Књажевца ускоро издаје књигу „УХВАТИ РИТАМ" – први југословенски уџбеник бубњева. Књига је намењена како почетницима, тако и искуснијим бубњарима. Промоција књиге и њено појављивање у књижарама предвиђено је на београдском Сајму књига крајем октобра ове године. Такође на Радничком универзитету „Божидар Аџија" у Београду 17. септембра почиње зимски семестар школе бубњева, јединствене у Београду и Србији. Сва обавештења могу да се добију на телефон 011/454-845.

Све најбоље.

ЛАЗАР ЏАМИЋ
уредник Омладинског програма Радио-Смедерева и аутор уџбеника „УХВАТИ РИТАМ"

Ми још да додамо да је Лазарева адреса: Горичка 3, 11300 Смедерево.

Милко – без стана

Ватрени сам навијач „Партизана", па вас молим да објавите адресу Милка Ђуровског и Горана Стевановића.

ЗОРАН
Бањалука

У тренутку кад смо се распитивали Милко није имао сталну адресу. Али, писмо може да добије преко Клуба чије се просторије налазе у Хумској 1.

Његов колега Горан Стевановић живи у Гандијевој 15.

Човек – сељак

Управо читам књигу „Чудесна лопта". Радња се догађа у старој Русији. Спомињу се мужици. Волео бих да ми објасниш ко су они били.

ДЕЈАН ШУЈИЦА
Будва

Мужик из времена описаног у књизи коју читаш био је руски сељак, слично као што је код нас у прошлости за сељака из хрватског Загорја постојао назив муж. Та реч је у руском некада имала и погрдан призвук, док је данас народ користи у смислу: човек – мушкарац – муж.

Спортска дика Марибора

Молим те да објавиш адресу пливача Матјажа Кожеља, освајача бронзане медаље у Бону.

М. Ј.
Смедерево

Кожељ је Мариборчанин, а живи у Улици Мејна бр. 48.

ТРАЖИ СЕ...

Dragi zabavniče!

Molim te da ovo pismo objaviš, jer se za mene radi o „životu ili smrti".

Ovog ljeta u Puli sam upoznala mladića iz Beograda. Zove se Aleksandar Slejmonić u novembru će navršiti 18 godina, i boravio je u autokampu Stoja. Tko god zna njegovu adresu ili broj telefona nek mi pošalje što prije. Ako želite poslaću vam nazad novac potrošen za pismo i marke, samo mi pišite. Nadam se da ću što prije od nekoga dobiti njegovu adresu.

Moja je: DENI GOBIĆ
CRESKA 1
52 000 PULA
JUGOSLAVIJA

Unapred se zahvaljujem zabavniku.
HVALA

Спортом против „рђања"

Имам 30 година и осећам да почињем да „рђам". Чини ми се да ми недостаје физичка активност (програмер сам по професији) па су ми неки познаници препоручили аикидо. Да ли сам престар за тај спорт?

СРЂАН ПОПОВИЋ
Београд

Године нису никаква сметња за бављење овим спортом. Препоручујемо аикидо клуб „Врачар" у спортском центру на Црвеном крсту.

Адреса за пријатеље

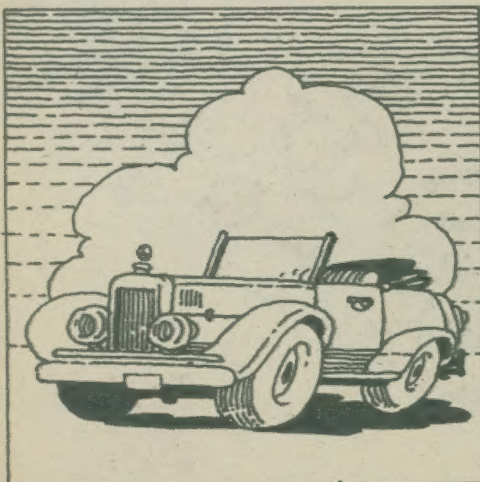
Молим вас да објавите адресу друштва британско-југословенског пријатељства.

J. T.
Београд

Просторије овог друштва, чији је званичан назив Југословенско-британско друштво, налазе се у Дому просветних радника у Београду, Улица цара Хајла Селасија 30.

Нудим каталог аутомобила

Поштовани другови,
У вези са тражењем Душана Јакшића из Смедерева, нудим немачки часопис „Ауто мото спорт" са 275 илустрованих страна у боји изузетног квалитета. Они или било ко други кога то занима, нека се јави на адресу: Јован Биро, Моше Пијаде 53, 24000 Суботица. Цена: 200.000 нових динара

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

ТРАЖИМО ПРИЈАТЕЉЕ

Пема Спиесс, Соннматт стр. 39, 9015 Ст. Галлен, Сsиззерланд – 9 година, жели да се дописује са децом из Југославије на српскохрватском или немачком језику.

Бранка Брашкин, Жртава фашизма 39, 58000 Сплит – 12 година, воли музику и филм, сакупља постере.

Гордана Јовановић, Блачка 32, 18430 Куршумлија – 15 година, у замену за марке нуди постере, разгледнице, значке и марке.

Наташа Теслић, Булевар ОРБ 20, 76100 Брчко – 14 година, воли спорт, музику, плес и филмове, навија за „Црвену звезду".

Габријела Чолић, Марка Орешковића 10/4, 71000 Сарајево – сакупља марке.

Nikolaos Roussakis, Isidorou 14, 104.44 Kolonos, Athens, Greece – 20 година, студира права, воли музику и спорт, говори енглески и учи српскохрватски.

Валентина Костадиноска, Маршала Тита 6б, 96530 Македонски Брод – 14 година, воли музику и спорт.

Биланда Бан, Вij. 6. СУК-а 48, 54000 Осијек – 10 година, воли музику, сакупља постере.

Грегор Сенточник, Соцка 10а, 63203 Стрмец при Војнику – 12 година, сакупља марке и постере, воли музику.

Маријана Кораћ, 29. новембра 12, 84000 Иванград – 12 година, сакупља значке, постере и папирнате луткице.

Марко Цуња, Димитрија Туцовића 4, 21000 Нови Сад – сакупља сличице „Животињско царство".

РЕШЕЊЕ ЕНИГМАТИКЕ

МАГИЧНИ ЛИК: школство, конопари, Словенац, успевати, Атанасиј, сватити.

МОЗАИЧНЕ УКРШТЕНЕ РЕЧИ: кр, поет, читач, целестина, осе, дохватање, тр, спартак, драч, тартини, иоле, ратни, саветник, ерни, тт, с, ица, и, пш, инк, енс, три, кипарис, трајект.

ИМПРЕСУМ (латински IMPRESSUM) штампана ствар, штампање, по закону обавезно означавање имена издавача и уредника, одговорних за садржину часописа

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК

● БРОЈ 1973

Први број Политикиног Забавника изашао је 28. фебруара 1939. године

Директор НО „ПОЛИТИКА"
др Живорад Миновић

В. д. главног и одговорног уредника Зефирино Граси

ИЗДАВАЧКИ САВЕТ
Сима Беговић, Бранка Булатовић, Милојко Ђоковић, Љубинка Ђуровић, Љиљана Златковић, Милан Илијин, Милован Кљајић, Нада Михаиловић, Душан Петровић (председник), Драгољуб Петровић, Радован Поповић, Зора Продановић, Радомир Ристић (заменик), Верица Смиљанић и Никша Стипчевић. Чланови Савета из Редакције: Зефирино Граси, Соња Јашовић, Мирјана Маринковић и Петар Милатовић.

РЕДАКЦИЈА:
Диего Варагић, Радана Весовић, Олга Вукадиновић, Душан Глушац, Бојана Дожић, Светлана Ивановић, Мина Илић, Соња Јашовић (графичко-технички уредник), Славољуб Кецић, Мирјана Крстуловић, Иван Лончар, Мирјана Мариновић (уредник стрипа), Ивана Миладиновић, Петар Милатовић, Вера Милићевић, Весна Минић, Нада Невајдић, Вито Недељковић, Биљана Орловић, Љубомир Патрногић, Зоран Петканић, Радоје Савић, Весна Софреновић, Војислав Стаменовић, Недељка Сташић, Даринка Тодоровић, Миленко Тодоровић, Милош Томић и Бранислава Црномарковић.

СЕКРЕТАРИЈАТ:
Јованка Војводић, Олгица Стаменић и Зорица Филиповић.

Издаје и штампа НО „ПОЛИТИКА" – ООУР Издања за младе „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК", Македонска 29, 11001 Београд. Поштански фах 124. Телефони: секретаријат 324-471, редакција 324-483, техничка редакција 326-620, централа 324-191 и 325-761. Рукописи, фотографије и цртежи се не враћају. Огласна агенција: Македонска 35/1, тел. 322-711. На основу мишљења Републичког секретаријата за културу СР Србије, број 413-2973-02 од 22. I 1973. године не плаћа се порез на промет.

Цена једног примерка 20.000 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА НАШУ ЗЕМЉУ:
Тромесечна 165.600 динара, полугодишња 331.200 динара, годишња 662.400 динара

ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО:
Тромесечна 331.200 динара, полугодишња 662.400 динара, годишња 1.324.800 динара

Претплата се врши на жиро-рачун број 60801-601-29728 уз обавезну назнаку НО „Политика" – ООУР „Продаја" – претплата на лист: „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

ГОДИШЊА ПРЕТПЛАТА ЗА ИНОСТРАНСТВО У СТРАНОЈ ВАЛУТИ:

САД	USD	36.–
СР НЕМАЧКА	DEM	66.–
ШВЕДСКА	SEK	227.–
ФРАНЦУСКА	FRF	225.–
ШВАЈЦАРСКА	CHF	58.–

Уплате из иностранства слати на девизни рачун НО „Политика" код „ИНВЕСТБАНКЕ" – Београд, на рачун број: 60811-620-63-257300-00054 уз обавезну назнаку: ПРЕТПЛАТА НА ЛИСТ „ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК"

Насловна страна: Драгана Јовчић

Драги пријатељи,

ПОЛИТИКИН ЗАБАВНИК и PEZ бонбони позивају вас у

ВЕЛИКУ НАГРАДНУ ИГРУ

У сваком броју ЗАБАВНИКА поклањамо вам карте за играње са популарним ликовима ХОГАРА, ХЕЛГЕ, ХАМЛЕТА.

маме и тате,
деке и баке,
купите секи и бати
PEZ бонбоне слатке.

Слатки ПЕЗ бонбони за своје љубитеље обезбеђују вредне награде:

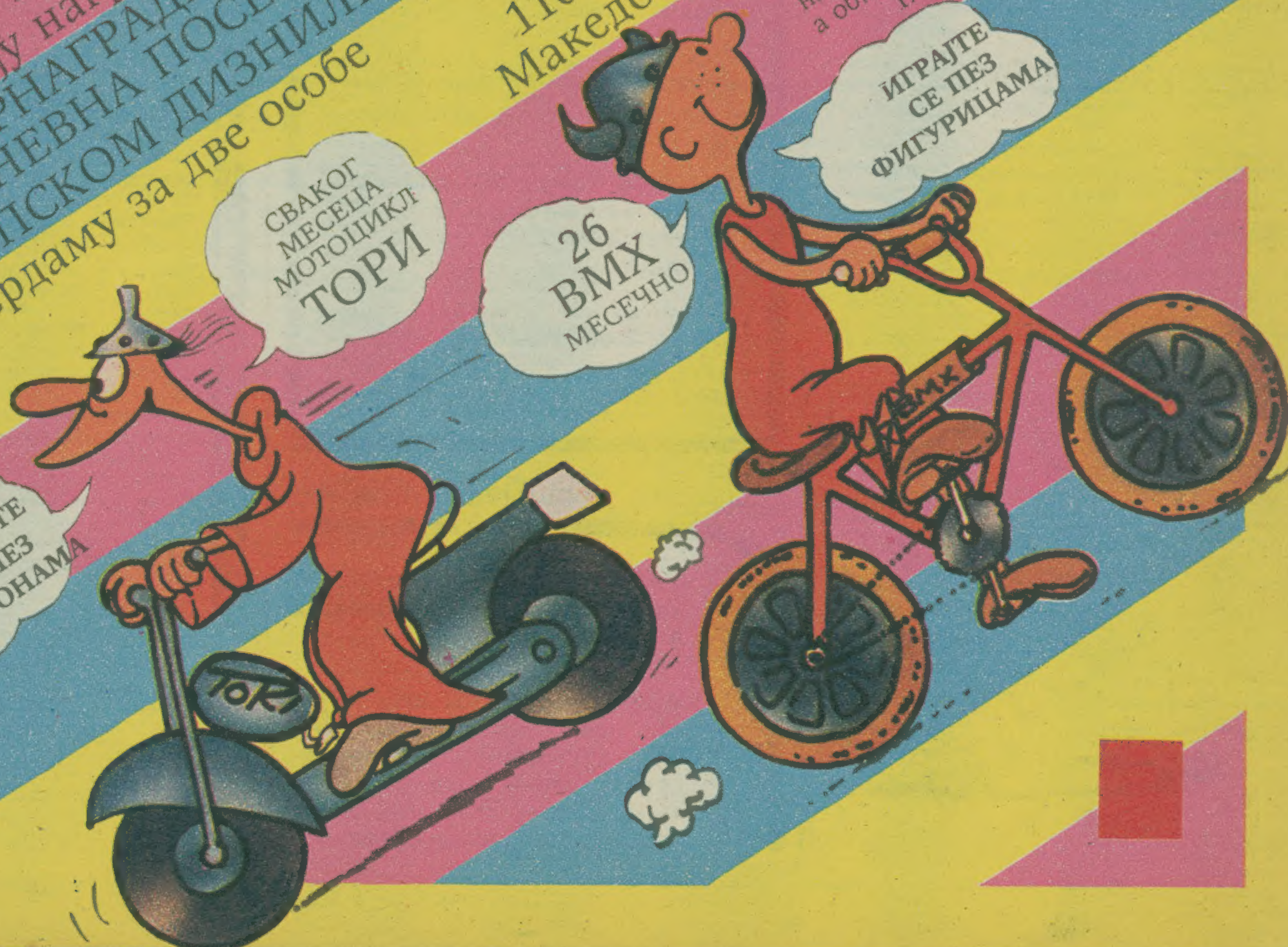
- сваког дана БИЦИКЛ BMX -Рог
- сваког дана кацига PEZ BMX
- сваког месеца мотоцикл ТОРИ
- на крају наградне игре СУПЕРНАГРАДА - ТРОДНЕВНА ПОСЕТА „ЕВРОПСКОМ ДИЗНИЛЕНДУ" у Амстердаму за две особе

ако би и ви желели да вам се срећа осмехне и добијете неку награду пошаљите **ТРИ ЛИСТИЋА** који се налазе у паковању ПЕЗ ФИГУРИЦА на адресу:

ПОЛИТИКА - ПП 124,
11000 Београд,
Македонска 35.

Надајте се да ће и ваше име бити међу награђенима који се извлаче жребом, а објављиваћемо их у ЗАБАВНИКУ: 17. XI, 15. XII и 12. I '90.

Графити 89.

Данас вас само позивамо (оне који то још нису учинили) да одговорите бар на једно питање које објављује „ЗАБАВНИК". Одговор уз тачну адресу пошаљите „ОЗОНУ". Самим тим постајете осведочени графитофил и учесник наше игре.

НАШ ИЗБОР ПРИСТИГЛИХ ГРАФИТА

1. Нужда закон мења када судији у току процеса пригусти!
Милан Симеуновић, Београд

2. Најбизарније је тражити сено у пласту игала!
Дин Угљанин, Београд

3. Мушкарчина је тип који оде до џелата и каже: БРИЈАЊЕ, МОЛИМ!
Дин Угљанин, Београд

4. Идеалан графит за пусто острво: ПРИВАТНО ВЛАСНИШТВО!
Петко

5. Вечност – то је када време оде код пријатељице на кафу!
Игор Папић, Београд

6. Писао сам јој сваки дан и тако се упознала са поштаром!
ДИЛЕЈА
(немамо твоје име и адресу, ДИЛЕЈО, јави нам се!)

ТРИ „ЗАБАВНИКОВА" ПИТАЊА

1. Ко је данас херој?

2. Која је разлика између робота и човека?

3. Који је животни мото жена а који мушкараца?

Своје генијалне одговоре на ова питања шаљите на адресу „ОЗОНА": РАДИО-БЕОГРАД 202, Хиландарска 2, за „ОЗОН", ГРАФИТИ '89, 11000 Београд.

Илустровао: Љубомир Милојевић Љубац

WALT DISNEY
МИКИ

ХЕЈ! ВАС ДВОЈЕ! ИМАМ ПОЗИВНИЦЕ ЗА ВАС!

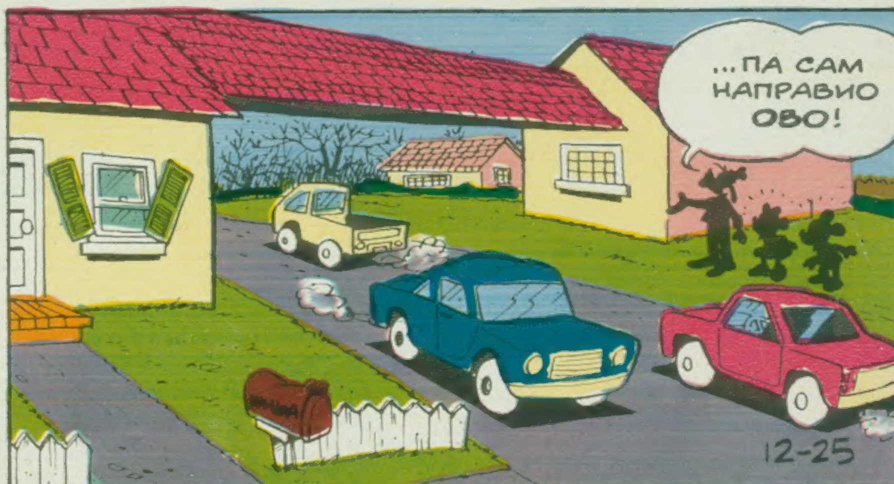

ДОЂИТЕ НА ЗАБАВУ У МОЈУ НОВУ КУЋУ!
О, ВРЛО РАДО! ДОЛАЗИМО СИГУРНО!

А КАД СИ СЕ ПРЕСЕЛИО?
ПОЗИВНИЦА

ПА, ПРЕСЕЛИО СЕ НИСАМ... САМО САМ ПРЕПРАВИО СТАРУ КУЋУ!

А, ЗНАЧИ, ИПАК СИ ОДЛУЧИО ДА НАПРАВИШ НОВУ НАСТРЕШНИЦУ!

АХА! КАД САМ ПОЧЕО, БИЛО ЈЕ ТОЛИКО ЗАБАВНО...

...ПА САМ НАПРАВИО ОВО!
12-25